

Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan yleiset kirjastot vuonna 2012

Merja Kummala-Mustonen (toim.)

Limingan kirjasto (Kuva: Anna Kamula)

1. Esipuhe

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hoitaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (910/2009) 4 §:n nojalla kirjastolaissa (904/1998) tarkoitettut kirjastoasiat Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa.

Julkaisun tiedot perustuvat yleisten kirjastojen toimintatilastoihin vuodelta 2012 ja yksityiskohtaiset tilastot löytyvät yleisten kirjastojen tilastotietokannasta <http://tilastot.kirjastot.fi>. Tietokanta sisältää kirjastojen toimintatilastot kunnittain vuodesta 2009 alkaen ja sieltä voi tehdä vuosi- ja aluevertailuja useilla eri muuttujilla. Tähän julkaisuun on koottu kunta- ja maakuntakohtaisia tilastoja. Tietoja on pääosin verrattu edelliseen vuoteen, mutta joitakin asioita on vertailtu myös pitemmällä aikajaksolla.

Julkaisun tekstin on kirjoittanut kirjastotoimen asiantuntija Merja Kummala-Mustonen ja taulukot ja kuvat on laatinut korkeakouluharjoittelija Tapio Taskinen.

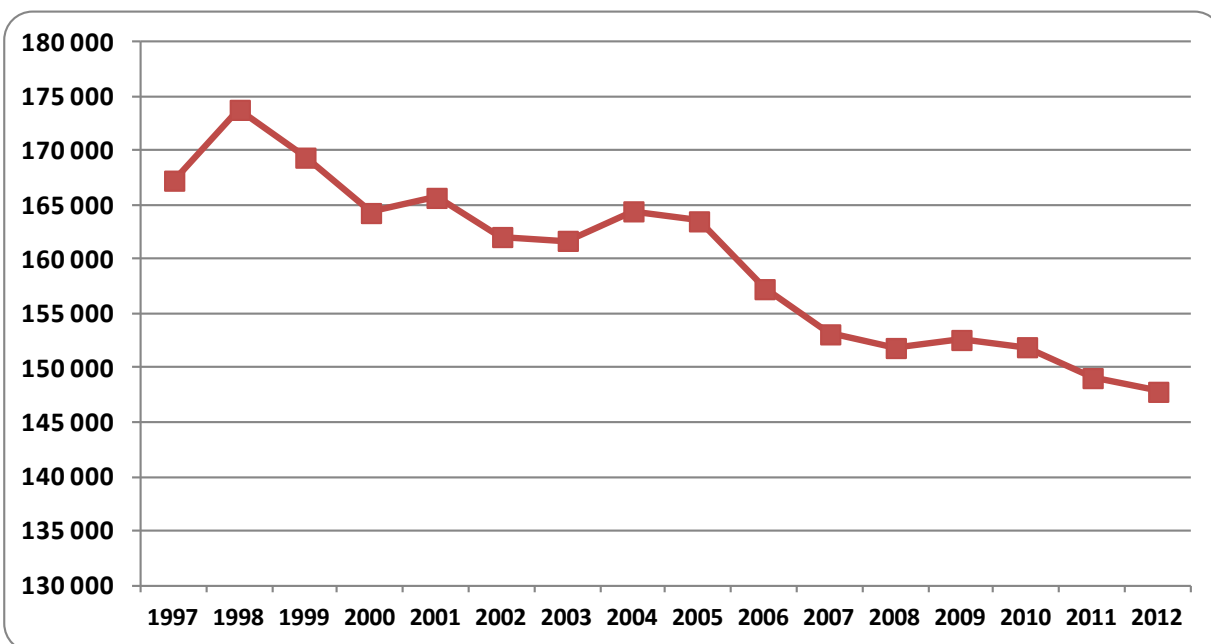
2. Toimintaympäristö, kirjastoverkko ja palvelujen saatavuus

Pohjois-Pohjanmaalla on 34 kuntaa ja Kainuussa 9. Vuonna 2012 alueella ei tapahtunut kuntaliitoksia. Pohjois-Pohjanmaalla oli asukkaita 397 887 ja Kainuussa 81 298. Pohjois-Pohjanmaan väkiluku kasvoi 0,7 % ja Kainuun väheni 0,9 %.

Pohjois-Pohjanmaalla oli yhteensä 74 kirjastoa ja Kainuussa 15. Pääkirjastoja oli 29 Pohjois-Pohjanmaalla ja 9 Kainuussa, lähikirjastoja Pohjois-Pohjanmaalla 43 ja Kainuussa 5 ja laitoskirjastoja Pohjois-Pohjanmaalla 2 ja Kainuussa 1. Edelliseen vuoteen verrattuna kirjastotoimipisteiden määrä pysyi ennallaan. Muut palvelupaikat vähenivät yhdellä ja niitä oli jäljellä yhteensä 47, joista 35 Pohjois-Pohjanmaalla ja 12 Kainuussa. Haapajärven ja Pyhäjärven kunnilla on yhteinen kirjastolaitos ja Oulun kaupunki hoiti kirjastopalvelut vuonna 2013 Ouluun liittyvien Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-lin kuntien osalta jo vuonna 2012. Pääkirjastoja on tästä syystä viisi vähemmän kuin kuntia (Liite 1).

Kirjastoautoja oli toiminnassa 12 Pohjois-Pohjanmaalla ja 5 Kainuussa. Kirjastoautojen määrä pysyi ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Kirjastoautopysäkkejä oli Pohjois-Pohjanmaalla 1255, kasvua 10,4 % ja Kainuussa 657, vähennystä 2,4 %. Kirjastoautopalveluja tarjottiin kirjastoautokuntien lisäksi neljässä kunnassa kuntien yhteistoiminnan ansiosta. Lisäksi uusi Oulu tarjosi kirjastoautopalveluja kaikissa tulevaisuuden liitoskunnissa jo syyskaudella 2012 (Liite 2).

Aukiolotuntien määrä väheni hieman (0,8 %) 147 838 tuntiin (Kuva 1). Pohjois-Pohjanmaalla aukiolotunnit pysyivät lähes ennallaan, mutta Kainuussa vähenivät 5 %.

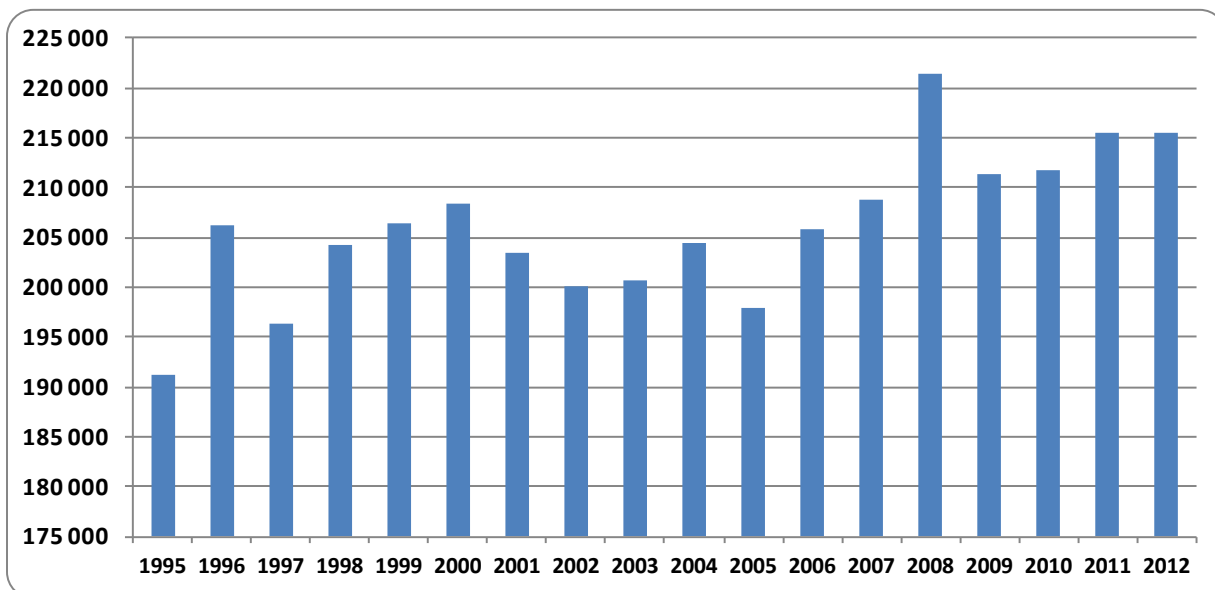

Kuva 1. Aukiolotuntien määrä vuosina 1997–2012.

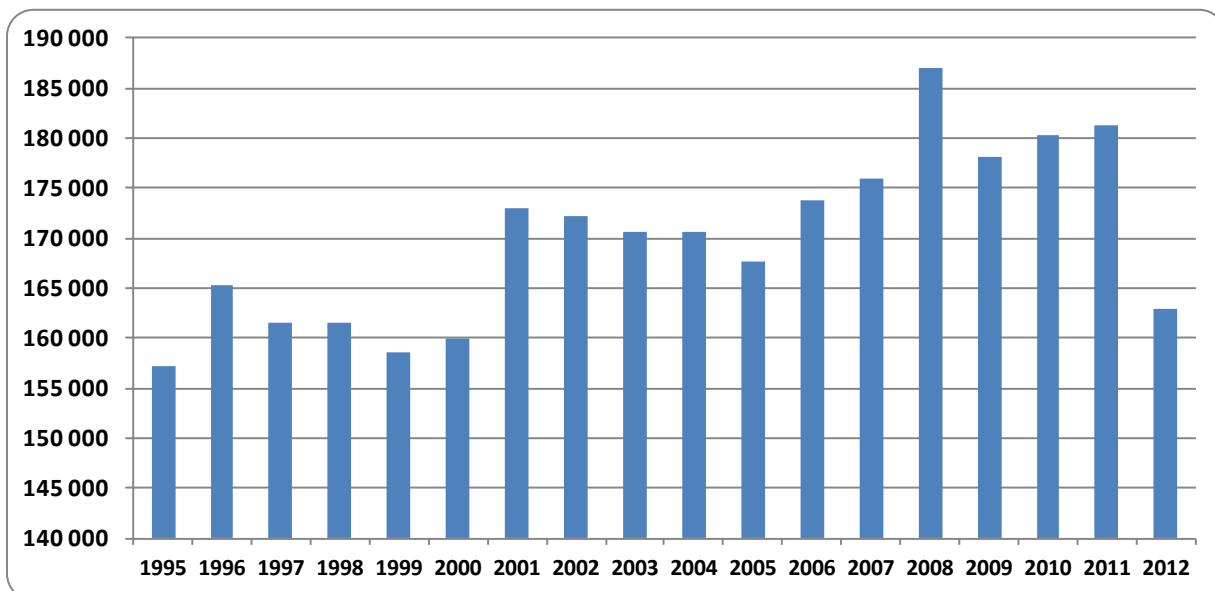
Alueen kirjastojen atk-yhteistyöstä 1980-luvulla alkanut yhteistyö on laajentunut hyvin monipuoliseksi. Alueen kunnista 80 % osallistui syvään yhteistyöhön kirjastojen kesken ja niillä oli yhteinen aineisto- ja asiakasrekisteri. Lisäksi osalla kirjastoista oli käytössään yhteinen ns. web-kirjasto. Ainoastaan kaksi kuntaa Kainuussa ja kaksi Pohjois-Pohjanmaalla on atk-yhteistyön ulkopuolella.

3. Kirjastojen aineistohankinnat

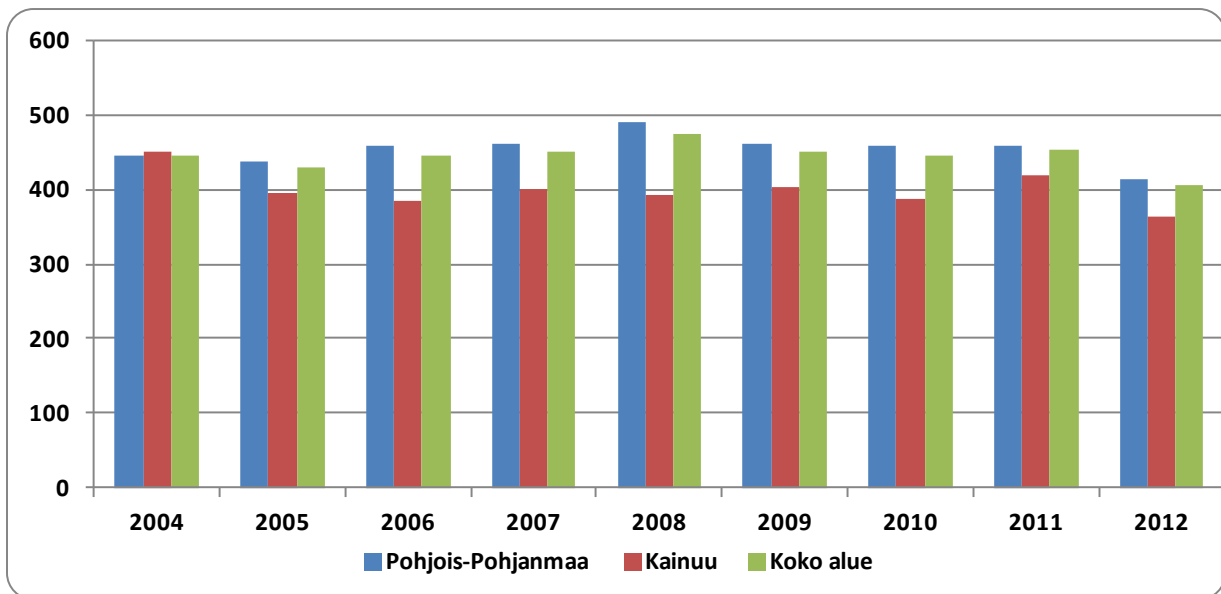
Kirjastoihin hankittiin uutta aineistoa 193 794 kappaletta (Kuva 2), joista kirjoja oli 162 924 kappaletta (Kuva 3). Kirjastoaineiston kokonaishankinta väheni 10 prosenttia: Pohjois-Pohjanmaalla 9,2 ja Kainuussa 14,2 prosenttia (Liite 3). Kirjastoaineiston hankinta 1000 asukasta kohden väheni matalammalle tasolle kuin koskaan aikaisemmin 2000-luvulla. Pohjois-Pohjanmaalla aineistohankinnat vähenivät 413 aineistohankintaan/1000 asukasta ja Kainuussa 363 aineistohankintaan/1000 asukasta (Kuva 4).

Kuva 2. Vuotuinen aineistohankinta vuosina 1995–2012.

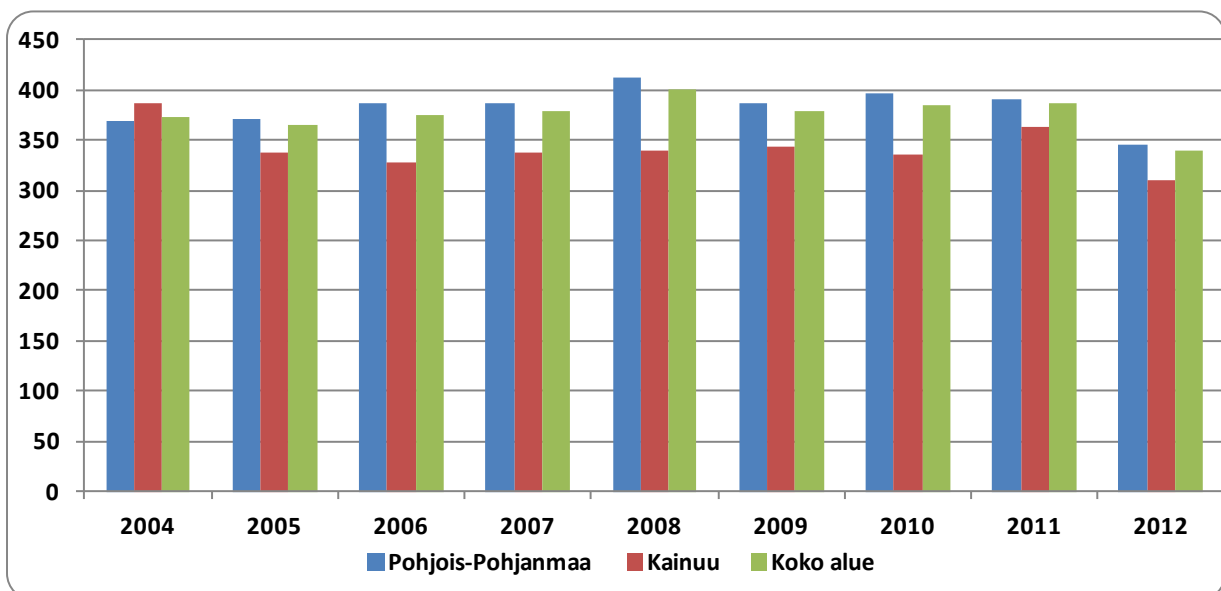

Kuva 3. Vuotuinen kirjahankinta vuosina 1995–2012.

Kuva 4. Aineistohankinnat/1000 asukasta maakunnittain vuosina 2004–2012.

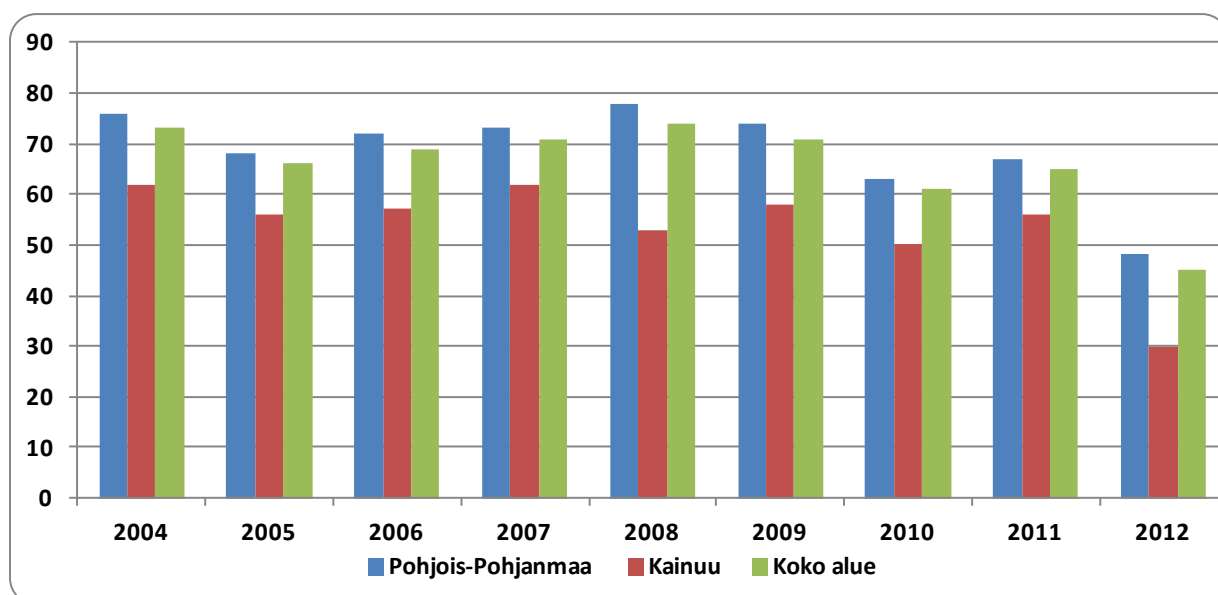
Yleisten kirjastojen laatusuosituksen mukaan kirjojen hankinnan määrällisenä tavoitteena pidetään 300–400 kirjaa tuhatta asukasta kohden. Tavoite saavutettiin alueella keskimäärin: kirjahankintoja tehtiin 340 kpl tuhatta asukasta kohden (Kuva 5). Kainuussa lähestytään huolestuttavasti laatusuosituksen alarajaa, kun kirjahankintoja oli maakunnassa keskimäärin vain 310 kpl tuhatta asukasta kohden. Kajaanin, Kempeleen ja Raahen kirjastoihin hankittiin edelleen alle 300 kirjaa asukasta kohden ja uusia alle laatusuosituksen kirjoja hankkineita olivat Oulu, Pudasjärvi, Kuhmo ja Suomussalmi. Kuntakohtaisesti kirjahankinta tuhatta asukasta kohti vaihteli 1035:stä 228:aan (Liite 4). Kunta pienempi kunta on, sitä suuremman nimekemäärän kunta tarvitsee voidakseen tarjota riittävän valikoiman asiakkailleen.

Kuva 5. Kirja-aineiston hankinnat/1000 asukasta maakunnittain vuosina 2004–2012.

Lasten ja nuorten kirjoja hankittiin yhteensä 70 617 kappaletta. Lasten ja nuorten kirjahankinta väheni edelliseen vuoteen verrattuna vähemmän kuin kirjastoaineiston hankinta keskimäärin (Kainuussa vähennystä 9,6 % ja Pohjois-Pohjanmaalla vähennystä 4 %). Laatusuosituksen mukaan lasten ja nuorten kirjoja tulisi hankkia yksi kirja alle 15-vuotiasta kohden. Tätä tavoitetasoa ei saavutettu: lasten ja nuorten kirjahankinta oli 0,7 kirjaa/alle 15-vuotias Pohjois-Pohjanmaalla ja 0,9 kirjaa/alle 15-vuotias Kainuussa.

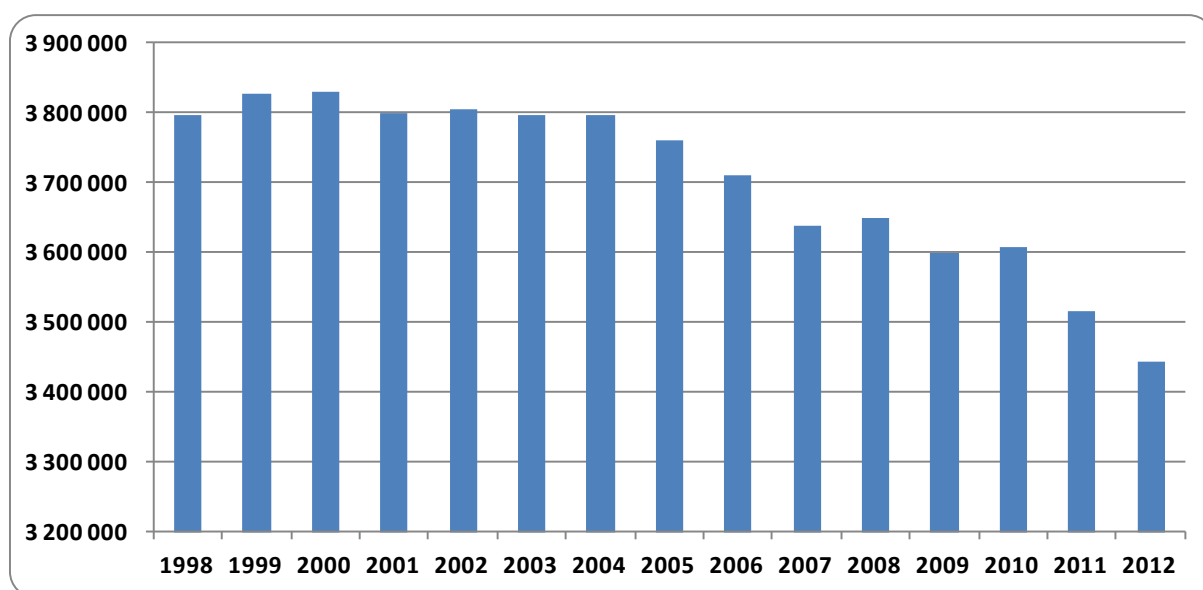
Muun aineiston hankinta oli 30 870 kappaletta. Edelliseen vuoteen verrattuna vähennystä oli 9,4 prosenttia. Tuhatta asukasta kohti tarkasteltuna muun aineiston hankinta tippui selvästi edelliseen vuoteen verrattuna. Kainuussa muun aineiston hankinta oli tuhatta asukasta kohti 29,9, ja Pohjois-Pohjanmaalla 48,3 (Kuva 6).

Kuva 6. Muun aineiston hankinta/1000 asukasta maakunnittain vuosina 2004–2012.

Sanomalehtien hankinta (864 kpl) Pohjois-Pohjanmaalla väheni edelliseen vuoteen verrattuna 8,8 % ja Kainuussa hankinta (237 kpl) väheni 3,7 %. Samoin aikakauslehtien hankinta väheni sekä Pohjois-Pohjanmaalla (6 413 kpl) 4,4 % että Kainuussa (1 701 kpl) 2,9 %. Sanoma- ja aikakauslehtien hankinnan keskiarvo oli alueella 19 lehtivuositietoa/1000 asukasta. Määrä saavutti laatusuosituksen 15–20 vsk/1000 as. Kunnat kahta lukuun ottamatta saavuttivat lehtihankinnan laatusuosituksen.

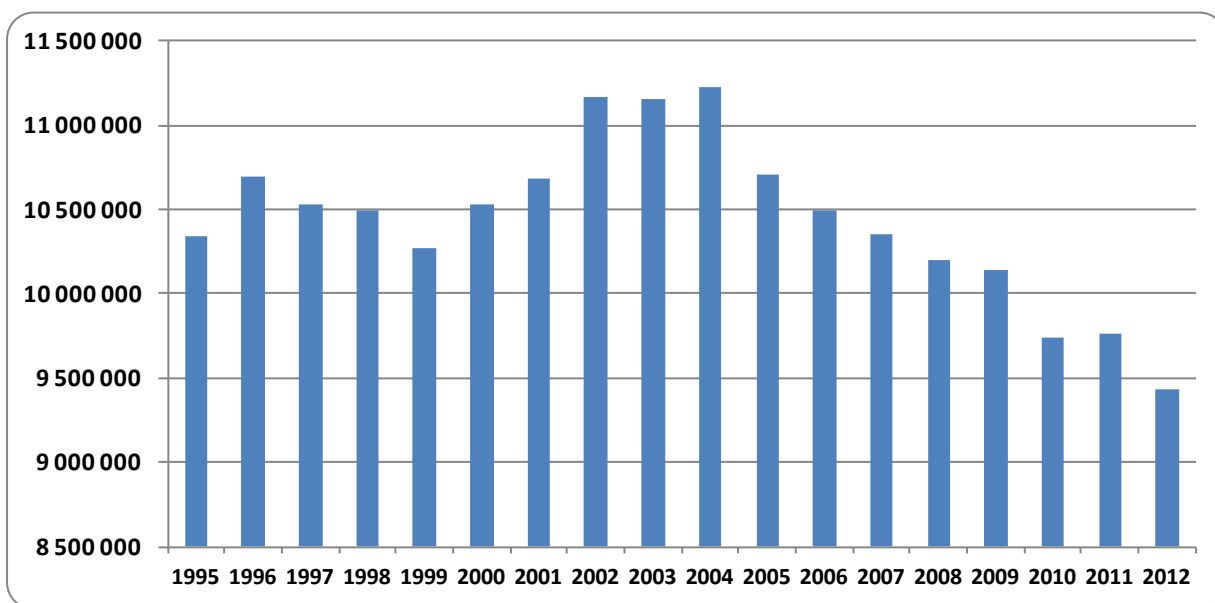
Kirjastojen aineistokokoelmat eivät enää kasva (Kuva 7). Pohjois-Pohjanmaan kirjastojen kokoelma oli yhteensä 3,13 miljoonaa kappaletta ja Kainuun 836 000 kpl. Kokoelmat vähenivät edellisvuodesta noin kaksi prosenttia Pohjois-Pohjanmaalla ja noin yhden prosentin Kainuussa.

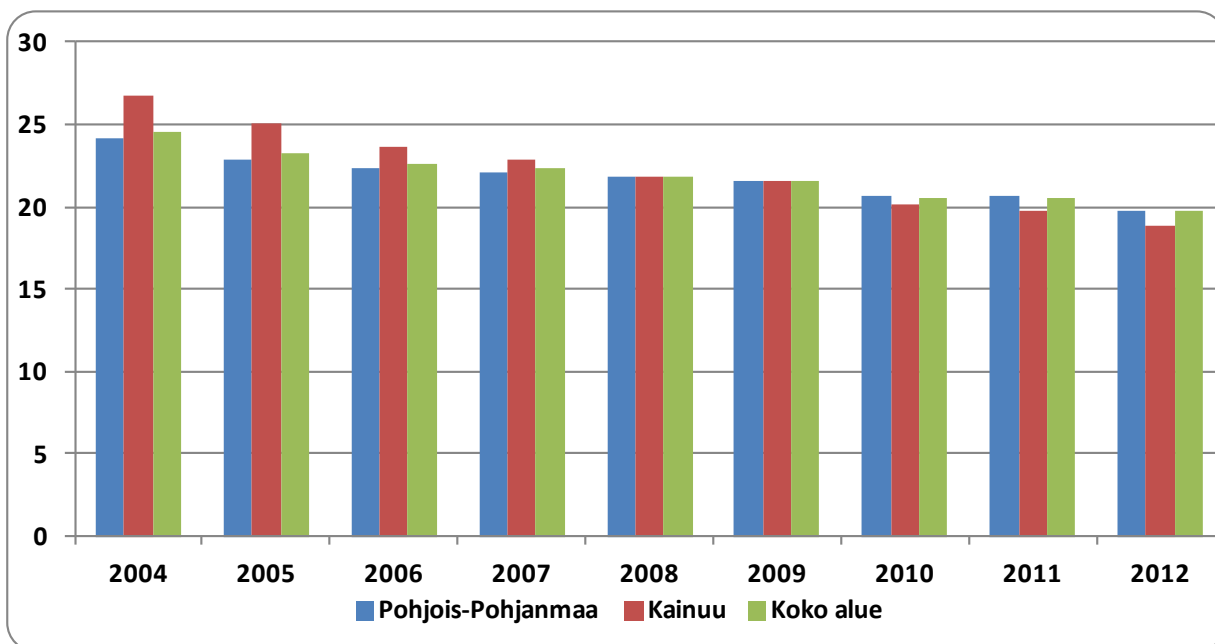
Kuva 7. Kirjojen kokonaismäärä vuosina 1998–2012.

4. Kirjasto- ja tietopalvelujen käyttö

Pohjois-Pohjanmaan kokonaislainaus laski hiukan (2,9 %) ja oli yhteensä 7,89 miljoonaa lainaa. Kainuun kokonaislainaus laski 5,6 % ja lainoja oli yhteensä 1,54 miljoonaa kappaletta. Yhteensä kokonaislainaus alueella oli 9,43 miljoonaa lainaa, joka on jonkin verran alempi määrä kuin edellisenä vuonna (Kuva 8). Kainuussa lainoja asukasta kohden oli 18,9 ja Pohjois-Pohjanmaalla 19,8 (Liite 5 ja Kuva 9). Vaikka nyt myös Pohjois-Pohjanmaalla kokonaislainaus laski alle 20:een asukasta kohden, sekä Pohjois-Pohjanmaalla että Kainuussa lainoja asukasta kohden oli edelleen enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Koko maassa lainoja asukasta kohden oli keskimäärin 17,7.

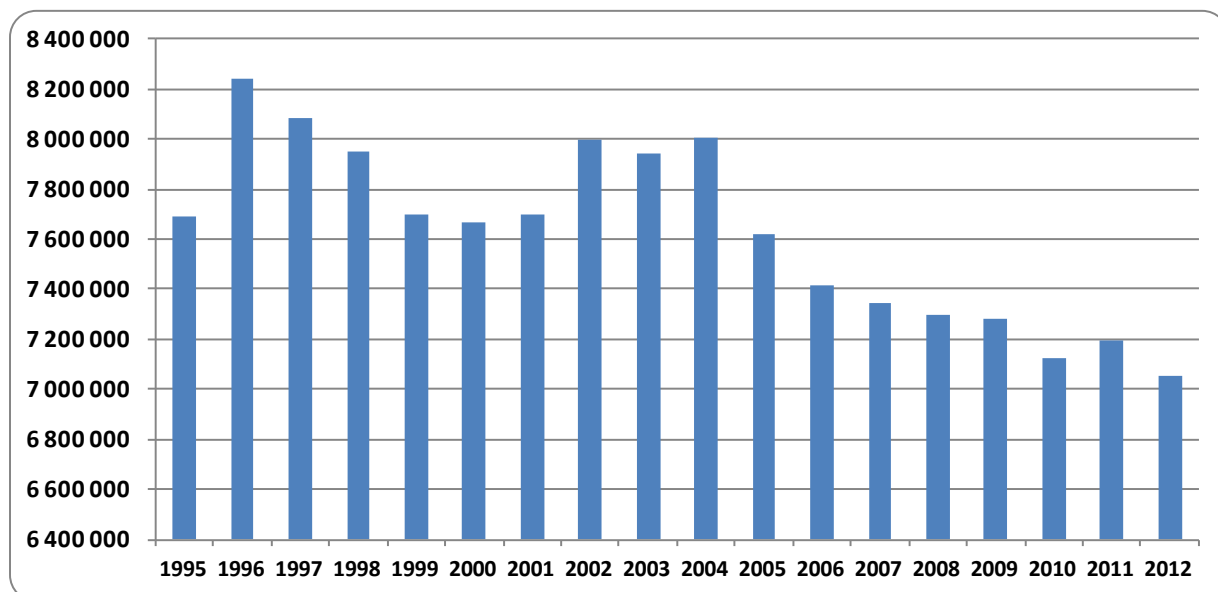
Kuva 8. Kokonaislainauksen määrä vuosina 1995–2012.

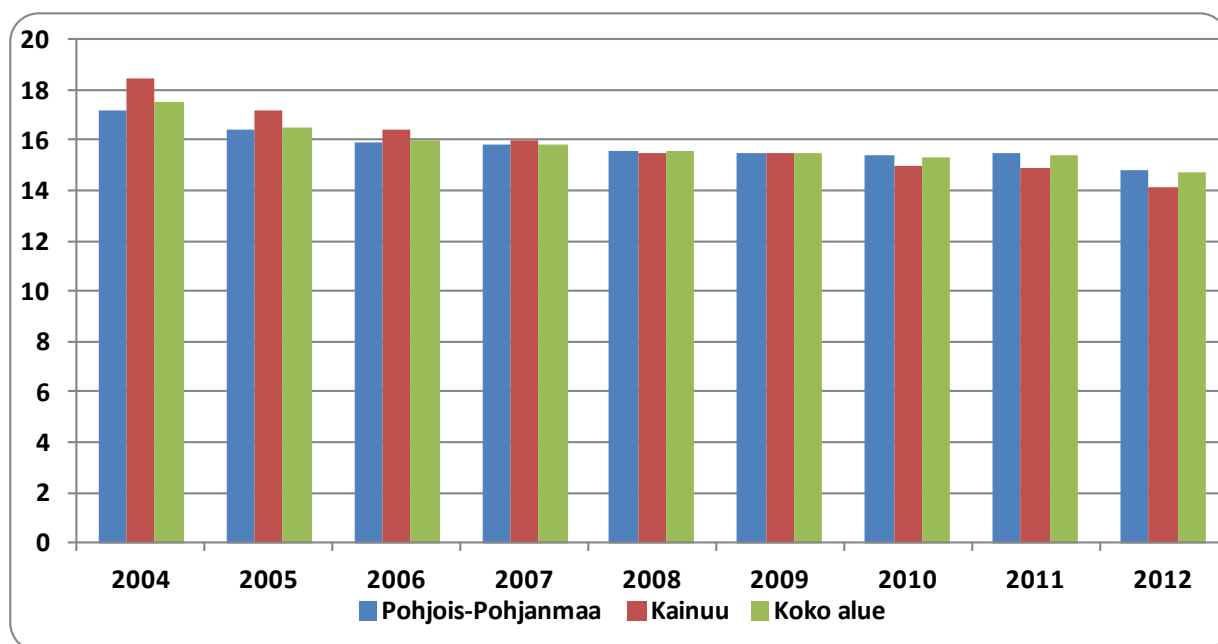
Kuva 9. Kokonaislainaus/asukas maakunnittain vuosina 2004–2012.

Eniten lainoja asukasta kohden oli Alavieskassa 25,7, Muhoksella 23,4, Merijärvellä 23,2, Kuhmossa 22,3 ja Vaalassa 22,2. Alavieskassa lainoja asukasta kohden oli eniten koko Suomessa. Muhos oli 9., Merijärvi 10. ja Kainuun paras kunta Kuhmo oli valtakunnan 19. Yhdessäkään kunnassa lainaus asukasta kohden ei jäänyt alle 10, Kainuun matalin luku oli 10,0 ja Pohjois-Pohjanmaan 11,8 lainaa asukasta kohden ja matalin luku koko maassa oli 4,1 lainaa asukasta kohden.

Kokonaislainauksen tavoin myös kirja-aineiston lainaus laski edelliseen vuoteen verrattuna: kirjallainauksen osuus tänä vuonna oli noin 7,05 miljoonaa lainaa. (Kuva 10). Tuhatta asukasta kohti tarkasteltuna Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kirja-aineiston lainaukset laskivat tasaisesti. Kainuussa kirja-aineistoa lainattiin tuhatta asukasta kohti 14,1 Pohjois-Pohjanmaalla 14,8 (Kuva 11).

Kuva 10. Kirjalainauksen määrä vuosina 1994–2012.

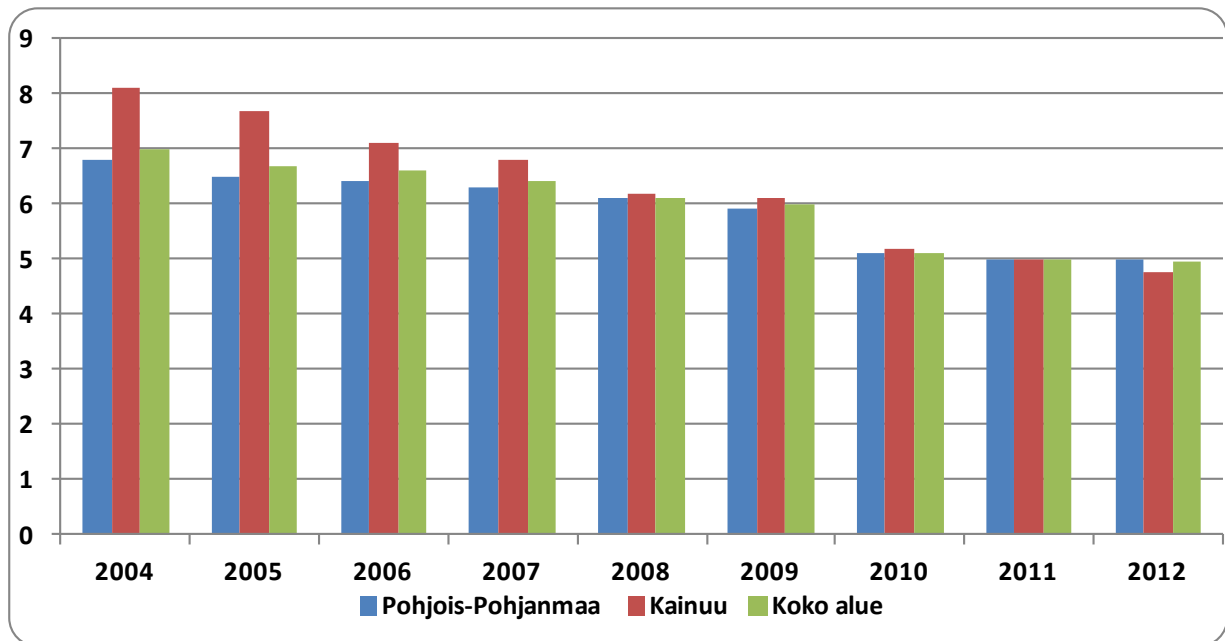

Kuva 11. Kirja-aineiston lainaus/asukas maakunnittain 2004–2012.

Lasten ja nuorten kirjallainojen osuus kirjallainoista oli Pohjois-Pohjanmaalla 46,6 % ja Kainuussa 39,4 %. Lasten ja nuorten kirjallainoja oli Kainuussa yhteensä 453 000 kappaletta (laskua 3,1 %) ja Pohjois-

Pohjanmaalla 2,77 miljoonaa kappaletta (laskua 0,2 %). Lasten ja nuorten kirjainoja oli Pohjois-Pohjanmaalla 34 lainaa alle 15-vuotiasta kohden ja Kainuussa 39 lainaa alle 15-vuotiasta kohden.

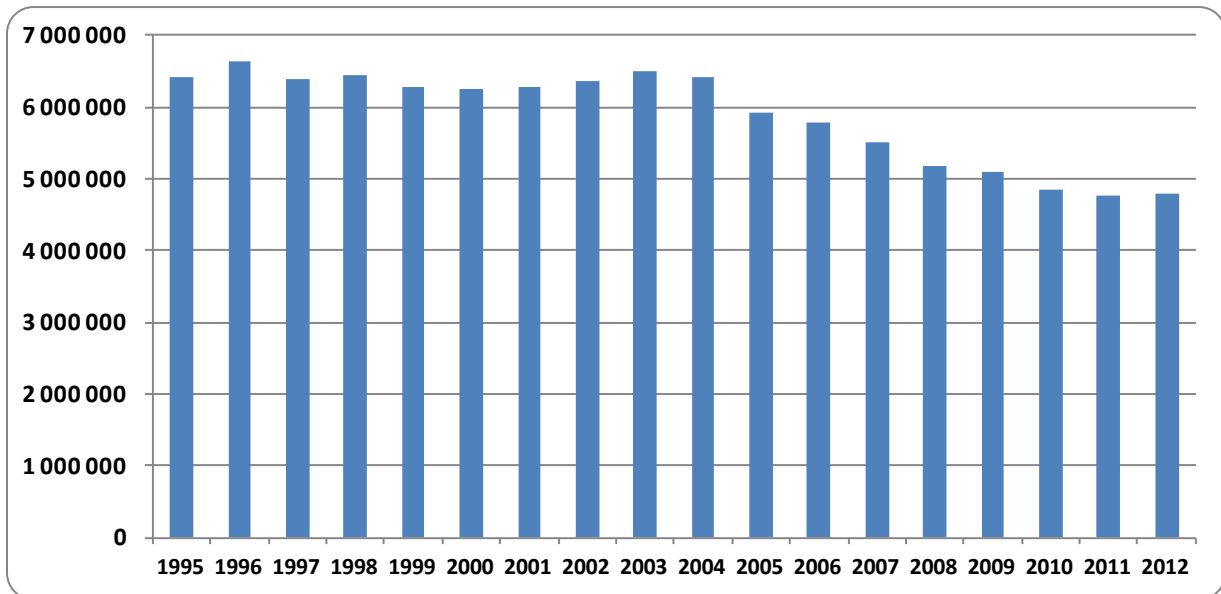
Muun kuin kirja-aineiston lainat vähenivät Kainuussa 9,6 % ja Pohjois-Pohjanmaalla 6,8 % edellisestä vuodesta. 1000 asukasta kohti muun aineiston lainaus pysyi Pohjois-Pohjanmaalla samana kuin edellisenä vuonna (5,0 lainausta/1000 as.), mutta tippui Kainuussa hieman (4,8 lainausta/1000 as.) (Kuva 12).

Kuva 12. Muun kuin kirja-aineiston lainaus/asukas maakunnittain vuosina 2004–2012.

Saatujen ja lähetettyjen kaukolainojen määrä laskee edelleen kirjastokimppojen ja seutulainojen myötä.

Kirjastokäyntien väheneminen on pysähtynyt (kuva 13). Kainuussa kirjastokäyntejä oli 771 000 ja Pohjois-Pohjanmaalla 4,02 miljoonaa. Kainuussa käynnit vähenivät 2 % ja Pohjois-Pohjanmaalla kasvoivat 1 %. Käyntejä asukasta kohden oli Kainuussa 9,5 ja Pohjois-Pohjanmaalla 10,1 (Liite 6). Käynnit asukasta kohden kasvoivat Kainuussa hiukan ja pysyivät ennallaan Pohjois-Pohjanmaalla. Koko maassa käyntejä asukasta kohden oli keskimäärin 9,8. Pohjois-Pohjanmaalla kirjastoissa käydään keskimäärin hiukan useammin kuin koko maassa ja Kainuussa hiukan harvemmin. Koska lainausluvut ovat suhteessa korkeammat, yhdellä käyntikerralla pohjoispohjalaiset ja kainuulaiset lainaavat keskimäärin enemmän kuin kirjaston käyttäjät muualla Suomessa.

Kuva 13. Kirjastokäyntien määrä vuosina 1995–2012.

Eniten kirjastokäyntejä asukasta kohden tehtiin Vaalassa 19,5, Merijärvellä 18,2, Alavieskassa 17,2, Siikajoella 17,0 ja Muhoksella 14,0. Vaalassa käyntejä asukasta kohden oli toiseksi eniten koko maassa ja Merijärvellä neljänneksi eniten. Kahdenkymmenen parhaan joukossa olivat näiden lisäksi vielä Alavieska kuudentena, Siikajoki kahdeksantena ja Muhos 19:ntenä. Kainuussa matalin käyntimäärä oli 5,0 käyntiä asukasta kohden ja Pohjois-Pohjanmaalla 6,6. Pienimmät käyntiluvut olivat harvaan asutuissa kunnissa. Koko maassa pienin luku oli 2,4 käyntiä asukasta kohden.

Verkkokäyntejä tehtiin Kainuussa 201 000 ja Pohjois-Pohjanmaalla 9,24 miljoonaa. Verkkokäynnit näyttivät lisääntyneen runsaasti Pohjois-Pohjanmaalla ja laskeneet hiukan Kainuussa, mutta eri kirjastojärjestelmien tuottamat verkkokäyntitilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia, joten luvut ovat ainoastaan suuntaa antavia.

5. Näyttelyt ja tapahtumat

Kirjastot ovat merkittäviä tapahtumien järjestäjiä ja tapahtumapaikkoja kuntien kulttuuritarjonnassa. Tapahtumia ja näyttelyjä on kirjastoissa järjestetty pitkään, mutta ne tilastoitiin ensimmäistä kertaa valtakunnalliseen kirjastotilastotietokantaan vuonna 2012.

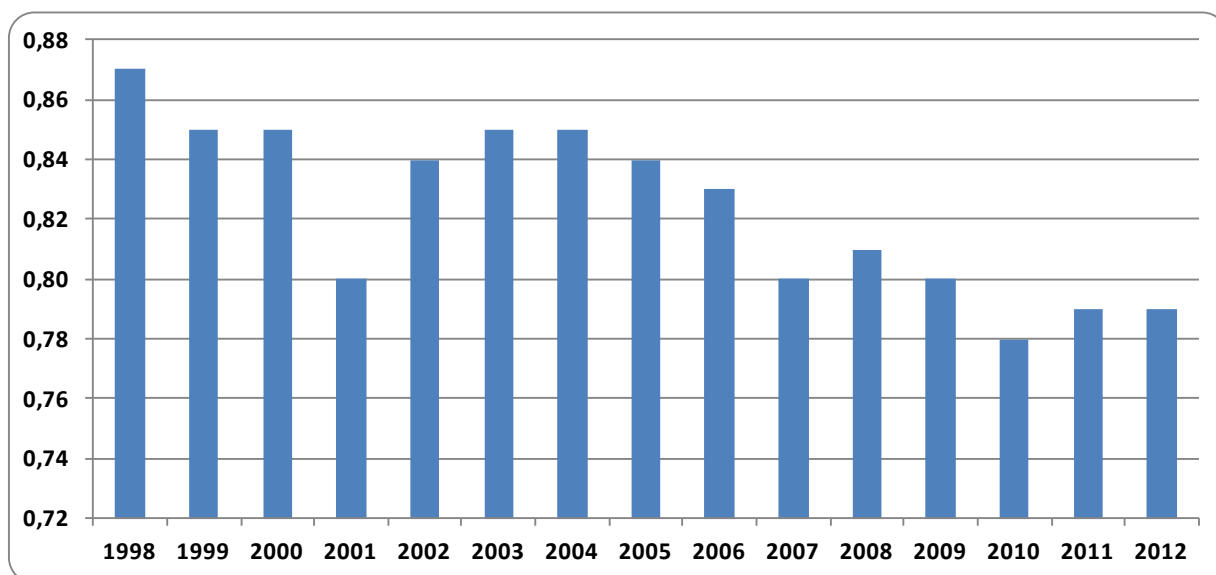
Pohjois-Pohjanmaan kirjastot järjestivät yhteensä 302 näyttelyä ja 1456 tapahtumaa vuonna 2012, Kainuun kirjastoissa näyttelyjä järjestettiin yhteensä 109 ja tapahtumia 293. Osallistujia kirjastojen järjestämissä tapahtumissa oli yhteensä lähes 50 000. Tapahtumissa oli keskimäärin 102 osallistujaa tuhatta asukasta kohden (Liite 7). Tapahtumiin osallistujia suhteessa asukaslukuun oli eniten Hailuodossa (1384 osallistujaa/1000 as.), Sievissä (535 osallistujaa/1000 as.), Alavieskassa (397 osallistujaa/1000 as.), Paltamossa (368 osallistujaa/1000 as.) ja Utajärvellä (365 osallistujaa/ 1000 as.). Kirjaston tapahtumat keräävät suhteellisesti eniten osallistujia pienillä paikkakunnilla.

Kirjastot järjestivät käyttäjäkoulutuksia yhteensä 2028 kappaletta ja niissä oli keskimäärin 78 osallistujaa tuhatta asukasta kohden. Yhteensä käyttäjäkoulutuksiin osallistujia oli 37 000. Käyttäjäkoulutuksiin osallistuneita suhteessa asukaslukuun oli eniten Pyhäjoella (195 osallistujaa /1000 as.), Utajärvellä (180 osallistujaa/1000 as.), Taivalkoskella (125 osallistujaa/1000 as.), Kempeleessä ja Muhoksella (122 osallistujaa/1000 as.) sekä Oulussa (102 osallistujaa/1000 as.).

6. Kirjastohenkilöstö

Kainuun kirjastoissa oli kirjaston palkkaamana 74,5 henkilöä ja Pohjois-Pohjanmaan kirjastoissa 306,5 henkilöä henkilötyövuosina laskettuna. Henkilöstön määrä kasvoi Pohjois-Pohjanmaalla 4,6 htv ja Kainuussa 1,4 htv (Liite 8).

Yleisten kirjastojen laatusuosituksen mukaan henkilöstöä tulisi olla 0,8-1 htv/1000 asukasta. Pohjois-Pohjanmaan kirjastoissa henkilöstöä oli keskimäärin 0,77 htv/1000 asukasta ja Kainuussa 0,90 htv/1000 asukasta (Kuva 14). Kunnittain henkilötyövuodet tuhatta asukasta kohden vaihtelivat 0,59:stä 1,61:een. Pienimmillä henkilötyövuosilla tuhatta asukasta kohden toimittiin Ylivieskassa (0,59 htv/1000 as.) sekä Kempeleessä, Limingassa ja Tyrnävällä (0,60 htv/1000 as.). Koko maassa henkilöstöä oli keskimäärin 0,79 htv/1000 asukasta.

Kuva 14. Kirjaston palkkaamia henkilötyövuosia/1000 asukasta vuosina 1998–2012

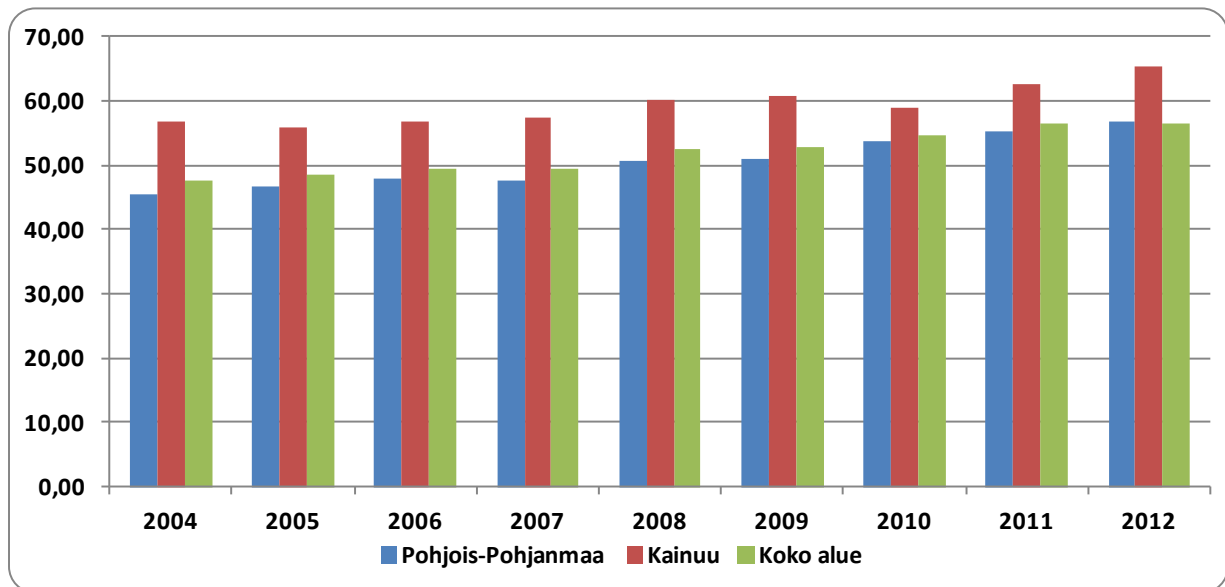
Kirjastoammatillisen henkilöstön osuus kirjastojen palkkaamasta henkilöstöstä oli Pohjois-Pohjanmaalla 93 % ja Kainuussa 82 %. Vuoden 2010 alussa voimaan tulleessa kirjastohenkilöstön kelpoisuutta koskevassa asetuksessa (1157/2009) on kirjastoammatillisen henkilöstön osuus kirjaston kokonaishenkilöstöstä määriteltä vähintään 70 prosentiksi. Neljässä kunnassa Kainuussa ja kahdessa Pohjois-Pohjanmaalla tätä ei saavutettu.

Korkeakoulutetun kirjastoammatillisen henkilöstön osuus kirjaston palkkaamasta henkilöstöstä oli Kainuussa 26 % ja Pohjois-Pohjanmaalla 43 %. Kirjastohenkilöstön kelpoisuutta koskevan asetuksen mukaan korkeakoulutetun henkilöstön osuus tulisi olla 45 %, joten Kainuussa olisi tarpeen lisätä korkeakoulutettua henkilökuntaa. Vaikka tilanne Pohjois-Pohjanmaalla on keskimäärin kohtalaisen hyvä, joka toisessa kunnassa on liian vähän korkeakoulutettua kirjastohenkilöstöä.

7. Kirjastojen talous

Kainuun yleisten kirjastojen toimintakulut olivat yhteensä 5,31 miljoonaa euroa ja Pohjois-Pohjanmaan kirjastojen 21,95 miljoonaa euroa vuonna 2012 (Kuva 15). Kainuun kirjastojen toimintakulut kasvoivat 3,2 % ja Pohjois-Pohjanmaan 0,5 % (Liite 9). Toimintakulut asukasta kohden olivat Kainuussa 65,3 euroa ja Pohjois-Pohjanmaalla 55,2 euroa. Kuntien väliset erot olivat suuret, vaihteluväli oli 33 eurosta 97 euroon asukasta

kohden. Koko maassa kunnat käyttivät keskimäärin 59 euroa asukasta kohden kirjastojen toimintaan. Pohjois-Pohjanmaan keskimääräistä korkeammat käyttöluvut tuotetaan siis keskimääräistä pienemmillä kustannuksilla.

Kuva 15. Kirjastojen toimintakulut €/asukas maakunnittain vuosina 2004–2012

Kirjastojen toimintakuluista henkilöstökulujen osuus oli keskimäärin yli puolet (56 %) ja kirjastoaineiston hankintaan käytettiin keskimäärin 14 % kokonaiskuluista. Tilakustannusten osuus oli keskimäärin 17 %. Kirjastoaineistokulujen osuus oli pudonnut prosenttiyksikön edelliseen vuoteen verrattuna.

8. Kirjastojen kehittämistoiminta

Alueen kunnissa oli vireillä useita uusien tilojen ja kirjastoautojen perustamishankkeita. Oulun uusi pienkirjastoauto otettiin käyttöön elokuussa 2012 ja Limingan uusi pääkirjasto heinäkuussa 2012. Näihin molempiin ELY-keskus oli myöntänyt valtionavustuksen vuonna 2011. Lisäksi valmistui Oulun kaupungin omalla kustannuksella rakennettu Kaukovainion lähikirjasto. Vuonna 2012 myönnettiin valtionavustus kirjastoauton uusimiseen Nivalan ja Pudasjärven kaupungeille. Molemmat autot valmistuivat keväällä 2013. Alueen kunnat tekivät opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitussuunnitelmaan viisi perustamishanke-esitystä, joista yksi oli kirjastoautohanke.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus jakoi valtionavustuksia yhteensä 280 000 euroa kirjastotoiminnan kehittämiseen 27 hankkeelle, joista 4 Kainuusta ja 23 Pohjois-Pohjanmaalta. Lisäksi ELY-keskus jakoi valtionavustuksia yhteensä 22 350 euroa 35 kirjastohenkilölle 12 kunnasta kansainvälisiin kirjastoalan kokouksiin osallistumiseksi.

Tilastovertilau yleisten kirjastojen toiminnasta Kainuussa vuosina 2011-2012

* Perustuu <http://tilastot.kirjastot.fi> tilastotietokannan tietoihin

	2011	2012	Yksikkömuutos	% -muutos
Asukasluku	82 073	81 298	-775	-0,94
Kuntien lukumäärä	9	9	0	0,00
Kirjastot yhteensä (kpl)	15	15	0	0,00
Pääkirjastot	9	9	0	0,00
Sivukirjastot	5	5	0	0,00
Laitoskirjastot	1	1	0	0,00
Kirjastoautot	5	5	0	0,00
Pysäkkejä	673	657	-16	-2,38
Muita palvelupaikkoja	12	12	0	0,00
Aukiolotunteja	29 892	28 313	-1 579	-5,28
Henkilötyövuodet yht.	81	82	0	0,49
Kirjaston palkkaamat	73	74	1	1,97
- josta kirjastoammatilliset	62	61	-1	-1,94
Muut	8	7	-1	-12,92
Toimintakulut yht. €	5 144 408	5 310 541	166 133	3,23
Henkilöstökulut	2 972 707	3 204 531	231 824	7,80
Kirjastoaineistokulut	751 910	706 285	-45 625	-6,07
-Kirjojen hankintakulut	452 805	404 487	-48 318	-10,67
-Muut kirjastoaineistokulut	299 105	301 798	2 693	0,90
Tilakustannukset	919 306	931 520	12 214	1,33
Muut kulut	500 485	468 205	-32 280	-6,45
Toim.kulut €/asukas	62,68	65,32	2,64	4,21
Käynnit yht.	991 827	972 295	-19 532	-1,97
Fyysisiä käyntejä	775 172	771 361	-3 811	-0,49
Fyysiset käynnit/asukasluku	9,44	9,49	0,05	0,51
Verkkokäynnit **	216 655	200 934	-15 721	-7,26
Kokonaislainaus (kpl)	1 628 423	1 537 567	-90 856	-5,58
Lainajat	33 327	34 022	695	2,09
Lainaus	1 626 353	1 535 370	-90 983	-5,59
<i>Kirja-aineiston lainaus yht.</i>	<i>1 219 251</i>	<i>1 167 140</i>	<i>-52 111</i>	<i>-4,27</i>
Kirjat	1 199 092	1 149 650	-49 442	-4,12
- aikuisten kirjat	730 956	696 158	-34 798	-4,76
- lasten kirjat	468 136	453 492	-14 644	-3,13

- kaunokirjat	811 293	791 268	-20 025	-2,47
- tietokirjat	387 799	358 382	-29 417	-7,59
- kaunokirjat aikuiset	389 350	381 991	-7 359	-1,89
- tietokirjat aikuiset	341 606	314 167	-27 439	-8,03
- kaunokirjat lapset	421 943	409 277	-12 666	-3,00
- tietokirjat lapset	46 193	44 215	-1 978	-4,28
Nuotit ja partituurit	20 159	17 490	-2 669	-13,24
<i>Muun kuin kirja-aineiston lainaus yht.</i>	407 102	368 230	-38 872	-9,55
Musiikkiäänitteet	80 645	65 668	-14 977	-18,57
Muut äänitteet	25 692	23 901	-1 791	-6,97
Videot	10 519	5 327	-5 192	-49,36
CD-ROM -levyt	4 335	3 505	-830	-19,15
DVD ja Blu-ray -levyt	89 712	87 038	-2 674	-2,98
Muu aineisto***	196 199	182 791	-13 408	-6,83
Saadut kaukolainat	2 070	2 197	127	6,14
Lähtetyt kaukolainat	1 942	1 770	-172	-8,86
Kokonaislainaus/asukas	19,80	18,91	-0,89	-4,48
Hankinnat yht. (kpl)	34 424	29 543	-4 881	-14,18
<i>Kirja-aineisto yhteensä</i>	29 826	25 177	-4 649	-15,59
Kirjat	29 444	24 868	-4 267	-14,49
- aikuisten kirjat	19 304	16 015	-3 289	-17,04
- lasten kirjat	10 140	9 162	-978	-9,64
- kaunokirjat	18 634	16 654	-1 980	-10,63
- tietokirjat	10 810	8 523	-2 287	-21,16
- kaunokirjat aikuiset	9 617	8 621	-996	-10,36
- tietokirjat aikuiset	9 687	7 394	-2 293	-23,67
- kaunokirjat lapset	9 017	8 033	-984	-10,91
- tietokirjat lapset	1 123	1 129	6	0,53
Nuotit ja partituurit	382	309	-73	-19,11
<i>Muu kuin kirja-aineisto yht.</i>	4 598	4 057	-541	-11,77
Musiikkiäänitteet	2 081	1 767	-314	-15,09
Muut äänitteet	623	511	-112	-17,98
Videot	3	5	2	66,67
CD-ROM -levyt	84	44	-40	-47,62
DVD ja Blu-ray -levyt	1 489	1 464	-25	-1,68
Muu aineisto***	318	266	-52	-16,35
Poistot (kpl)	53 361	34 022	-19 339	-36,24

Kokoelmat yht.	845 098	835 906	-9 192	-1,09
<i>Kirja-aineisto yhteensä</i>	754 054	745 545	-8 509	-1,13
Kirjat	733 125	724 634	-8 491	-1,16
- aikuisten kirjat	533 114	526 396	-6 718	-1,26
- lasten kirjat	200 011	198 238	-1 773	-0,89
- kaunokirjat	410 802	409 136	-1 666	-0,41
- tietokirjat	322 323	315 498	-6 825	-2,12
- kaunokirjat aikuiset	236 114	236 155	41	0,02
- tietokirjat aikuiset	297 000	290 241	-6 759	-2,28
- kaunokirjat lapset	174 688	172 981	-1 707	-0,98
- tietokirjat lapset	25 323	25 257	-66	-0,26
Nuotit ja partituurit	20 929	20 911	-18	-0,09
<i>Muu kuin kirja-aineisto yht.</i>	91 044	90 361	-683	-0,75
Musiikkiäänitteet	53 420	52 353	-1 067	-2,00
Muut äänitteet	13 133	13 412	279	2,12
Videot	8 554	7 012	-1 542	-18,03
CD-ROM -levyt	1 545	1 500	-45	-2,91
DVD ja Blu-ray -levyt	9 550	10 786	1 236	12,94
Muu aineisto***	4 842	5 298	456	9,42
Lehdet yht. (vsk)	1 997	1 938	-59	-2,95
Sanomalehdet (vsk)	246	237	-9	-3,66
Aikakauslehdet (vsk)	1 751	1 701	-50	-2,86
Tapahtumat (kpl)****				
Näyttelyt		109		
Tapahtumat		293		
Tapahtumien osallistujat		6 376		
Käyttäjäkoulutukset		281		
Käyttäjäkoulutuksen osallistujat		5 371		

* Ks. tilastointiin liittyvät ohjeet ja käsitteistöt tilastotietokannan osoitteesta <http://tilastot.kirjastot.fi>

** Verkkokäynti on kirjaston ulkopuolelta tehty virtuaalikäynti kirjaston verkkosivustolle. Käynnin aikana voi tapahtua useita eri toimintoja, kuten fyysisen käynnin yhteydessäkin.

*** Muu aineisto sisältää esim. karttalehdet, diasarjat/-kuvat, pelit, mikrokortit ja -rullat ym.

**** Tapahtumien tilastointi alkanut vuodesta 2012

Tilastovertailu yleisten kirjastojen toiminnasta Pohjois-Pohjanmaalla vuosina 2011-2012

* Perustuu <http://tilastot.kirjastot.fi> tilastotietokannan tietoihin

	2011	2012	Yksikkömuutos	% -muutos
Asukasluku	394 965	397 887	2 922	0,74
Kuntien lukumäärä	34	34	0	0,00
Kirjastot yhteensä (kpl)	74	74	0	0,00
Pääkirjastot	33	29	-4	-12,12
Sivukirjastot	39	43	4	10,26
Laitoskirjastot	2	2	0	0,00
Kirjastoautot	12	12	0	0,00
Pysäkkejä	1 137	1 255	118	10,38
Muita palvelupaikkoja	36	35	-1	-2,78
Aukiolotunteja	119 212	119 525	313	0,26
Henkilötyövuodet yht.	353	356	3	0,82
Kirjaston palkkaamat	302	306	4	1,33
- josta kirjastoammatilliset	287	285	-2	-0,66
Muut	52	50	-2	-3,35
Toimintakulut yht. €	21 828 543	21 948 005	119 463	0,55
Henkilöstökulut	11 631 466	12 056 125	424 658	3,65
Kirjastoaineistokulut	3 486 844	3 198 220	-288 624	-8,28
-Kirjojen hankintakulut	2 241 140	2 038 643	-202 497	-9,04
-Muut kirjastoaineistokulut	1 245 704	1 159 577	-86 127	-6,91
Tilakustannukset	3 694 604	3 770 117	75 513	2,04
Muut kulut	3 015 628	2 923 543	-92 085	-3,05
Toim.kulut €/asukas	55,30	55,16	-0,14	-0,24
Käynnit yht.	11 612 460	13 255 096	1 642 636,0	14,15
Fyysisiä käyntejä	3 976 448	4 019 766	43 318,0	1,09
Fyysiset käynnit/asukasluku	10,07	10,10	0,03	0,35
Verkkokäynnit **	7 636 012	9 235 330	1 599 318,0	20,94
Kokonaislainaus (kpl)	8 130 113	7 892 948	-237 165	-2,92
Lainajat	166 413	161 898	-4 515	-2,71
Lainaus	8 080 901	7 854 627	-226 274	-2,80
<i>Kirja-aineiston lainaus yht.</i>	<i>6 114 790</i>	<i>6 022 314</i>	<i>-92 476</i>	<i>-1,51</i>
Kirjat	5 999 026	5 906 246	-92 780	-1,55
- aikuisten kirjat	3 225 153	3 136 969	-88 184	-2,73
- lasten kirjat	2 773 873	2 769 277	-4 596	-0,17

- kaunokirjat	4 281 378	4 249 882	-31 496	-0,74
- tietokirjat	1 717 648	1 656 364	-61 284	-3,57
- kaunokirjat aikuiset	1 753 903	1 723 926	-29 977	-1,71
- tietokirjat aikuiset	1 471 250	1 413 043	-58 207	-3,96
- kaunokirjat lapset	2 527 475	2 525 956	-1 519	-0,06
- tietokirjat lapset	246 398	243 321	-3 077	-1,25
Nuotit ja partituurit	115 764	116 068	304	0,26
<i>Muun kuin kirja-aineiston lainaus yht.</i>	1 966 111	1 832 313	-133 798	-6,81
Musiikkiäänitteet	450 982	400 812	-50 170	-11,12
Muut äänitteet	210 531	185 381	-25 150	-11,95
Videot	21 653	10 814	-10 839	-50,06
CD-ROM -levyt	24 025	20 015	-4 010	-16,69
DVD ja Blu-ray -levyt	449 479	459 472	9 993	2,22
Muu aineisto***	809 441	755 819	-53 622	-6,62
Saadut kaukolainat	49 212	38 321	-10 891	-22,13
Lähtetyt kaukolainat	44 902	35 683	-9 219	-20,53
Kokonaislainaus/asukas	20,58	19,84	-0,74	-3,61
Hankinnat yht. (kpl)	180 976	164 251	-16 725	-9,24
<i>Kirja-aineisto yhteensä</i>	154 430	137 747	-16 683	-10,80
Kirjat	151 871	135 830	-14 124	-9,30
- aikuisten kirjat	87 842	76 292	-11 550	-13,15
- lasten kirjat	64 029	61 455	-2 574	-4,02
- kaunokirjat	101 093	94 520	-6 573	-6,50
- tietokirjat	50 778	43 227	-7 551	-14,87
- kaunokirjat aikuiset	45 047	40 562	-4 485	-9,96
- tietokirjat aikuiset	42 795	35 730	-7 065	-16,51
- kaunokirjat lapset	56 046	53 958	-2 088	-3,73
- tietokirjat lapset	7 983	7 497	-486	-6,09
Nuotit ja partituurit	2 559	1 917	-642	-25,09
<i>Muu kuin kirja-aineisto yht.</i>	26 546	24 587	-1 959	-7,38
Musiikkiäänitteet	10 780	8 449	-2 331	-21,62
Muut äänitteet	4 055	4 025	-30	-0,74
Videot	42	158	116	276,19
CD-ROM -levyt	509	266	-243	-47,74
DVD ja Blu-ray -levyt	7 869	7 472	-397	-5,05
Muu aineisto***	3 291	4 217	926	28,14
Poistot (kpl)	240 275	247 211	6 936	2,89

Kokoelmat yht.	3 192 733	3 129 799	-62 934	-1,97
<i>Kirja-aineisto yhteensä</i>	2 856 875	2 792 040	-64 835	-2,27
Kirjat	2 783 677	2 719 864	-63 813	-2,29
- aikuisten kirjat	1 909 053	1 847 771	-61 282	-3,21
- lasten kirjat	874 624	872 093	-2 531	-0,29
- kaunokirjat	1 658 012	1 631 268	-26 744	-1,61
- tietokirjat	1 125 665	1 088 596	-37 069	-3,29
- kaunokirjat aikuiset	887 759	861 103	-26 656	-3,00
- tietokirjat aikuiset	1 021 294	986 668	-34 626	-3,39
- kaunokirjat lapset	770 253	770 165	-88	-0,01
- tietokirjat lapset	104 371	101 928	-2 443	-2,34
Nuotit ja partituurit	73 198	72 176	-1 022	-1,40
<i>Muu kuin kirja-aineisto yht.</i>	335 858	337 759	1 901	0,57
Musiikkiäänitteet	198 895	196 414	-2 481	-1,25
Muut äänitteet	45 608	48 803	3 195	7,01
Videot	21 673	16 666	-5 007	-23,10
CD-ROM -levyt	5 248	4 900	-348	-6,63
DVD ja Blu-ray -levyt	40 834	46 191	5 357	13,12
Muu aineisto***	23 600	24 785	1 185	5,02
Lehdet yht. (vsk)	7 657	7 277	-380	-4,96
Sanomalehdet (vsk)	947	864	-83	-8,76
Aikakauslehdet (vsk)	6 710	6 413	-297	-4,43
Tapahtumat (kpl)****				
Näyttelyt		302		
Tapahtumat		1 456		
Tapahtumien osallistujat		42 516		
Käyttäjäkoulutukset		1 747		
Käyttäjäkoulutuksen osallistujat		31 857		

* Ks. tilastointiin liittyvät ohjeet ja käsitteistöt tilastotietokannan osoitteesta <http://tilastot.kirjastot.fi>

** Verkkokäynti on kirjaston ulkopuolelta tehty virtuaalikäynti kirjaston verkkosivustolle. Käynnin aikana voi tapahtua useita eri toimintoja, kuten fyysisen käynnin yhteydessäkin.

*** Muu aineisto sisältää esim. karttalehdet, diasarjat/-kuvat, pelit, mikrokortit ja -rullat ym.

**** Tapahtumien tilastointi alkanut vuodesta 2012

LIITE 1. KIRJASTOVERKKO

Maakunta, kunta	Pääkirjastoja		Sivukirjastoja		Laitoskirjastoja		Kirjastoja yht.		Muutos
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011-12
Maakunnat yht.	42	38	44	48	3	3	89	89	0,0
Pohjois-Pohjanmaa	33	29	39	43	2	2	74	74	0,0
Alavieska	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Haapajärvi+Pyhäjärvi	1	1	1	1	0	0	2	2	0,0
Haapavesi	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Hailuoto	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Haukipudas	1		3		0		4		
Ii	1	1	1	1	0	0	2	2	0,0
Kalajoki	1	1	2	2	0	0	3	3	0,0
Kempele	1	1	1	1	0	0	2	2	0,0
Kiiminki	1		1		0		2		
Kuusamo	1	1	1	1	0	0	2	2	0,0
Kärsämäki	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Liminka	1	1	1	1	0	0	2	2	0,0
Lumijoki	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Merijärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Muhos	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Nivala	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Oulainen	1	1	0	0	1	1	2	2	0,0
Oulu	1	1	13	22	1	1	15	24	9,0
Oulunsalo	1		0		0		1		
Pudasjärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Pyhäjoki	1	1	3	3	0	0	4	4	0,0
Pyhäntä	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Raahe	1	1	4	3	0	0	5	4	-1,0
Reisjärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Sievi	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Siikajoki	1	1	4	4	0	0	5	5	0,0
Siikalatva	1	1	3	3	0	0	4	4	0,0
Taivalkoski	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Tyrnävä	1	1	1	1	0	0	2	2	0,0
Utajärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Vihanti	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Yli-Ii	1		0		0		1		
Ylivieska	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Kainuu	9	9	5	5	1	1	15	15	0,0
Hyrynsalmi	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Kajaani	1	1	3	3	1	1	5	5	0,0
Kuhmo	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Paltamo	1	1	1	1	0	0	2	2	0,0
Puolanka	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Ristijärvi	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Sotkamo	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0
Suomussalmi	1	1	1	1	0	0	2	2	0,0
Vaala	1	1	0	0	0	0	1	1	0,0

LIITE 2. PALVELUJEN SAATAVUUS

Maakunta, kunta	Kirjasto- autoja		Muutos 2011-12	Kirjastoauton pysäkkejä		Muutos % 2011-12	Aukiolotunteja		Muutos % 2011-12
	2011	2012		2011	2012		2011	2012	
Maakunnat yht.	17	17	0	1 810	1 912	5,6	149 105	147 838	-0,8
Pohjois-Pohjanmaa	12	12	0	1 137	1 255	10,4	119 212	119 525	0,3
Alavieska	0	0	0	0	0	0,0	1 864	1 857	-0,4
Haapajärvi+Pyhäjärvi	1	1	0	89	89	0,0	6 168	6 328	2,6
Haapavesi	1	1	0	70	70	0,0	2 836	3 316	16,9
Hailuoto	0	0	0	0	0	0,0	977	948	-3,0
Haukipudas	0			0			5 154		
Ii	0	0	0	63	58	-7,9	3 948	3 806	-3,6
Kalajoki	1	1	0	94	81	-13,8	5 162	5 162	0,0
Kempele	0	0	0	0	0	0,0	3 331	3 181	-4,5
Kiiminki	0			0			3 842		
Kuusamo	1	1	0	254	259	2,0	4 167	3 873	-7,1
Kärsämäki	0	0	0	2	2	0,0	2 019	2 027	0,4
Liminka	0	0	0	0	0	0,0	1 924	2 408	25,2
Lumijoki	0	0	0	0	0	0,0	1 790	1 819	1,6
Merijärvi	0	0	0	0	0	0,0	1 112	1 191	7,1
Muhos	1	1	0	42	39	-7,1	2 623	2 876	9,7
Nivala	1	1	0	104	105	1,0	2 949	3 049	3,4
Oulainen	0	0	0	0	0	0,0	2 088	2 041	-2,3
Oulu	2	3	1	69	231	234,8	24 882	38 274	53,8
Oulunsalo	0			0			2 547		
Pudasjärvi	1	1	0	144	144	0,0	3 386	3 267	-3,5
Pyhäjoki	0	0	0	0	0	0,0	2 056	1 957	-4,8
Pyhäntä	0	0	0	0	0	0,0	1 487	1 459	-1,9
Raahe	0	0	0	0	0	0,0	5 275	5 174	-1,9
Reisjärvi	0	0	0	0	0	0,0	2 013	1 950	-3,1
Sievi	1	1	0	89	98	10,1	2 704	2 972	9,9
Siikajoki	0	0	0	0	0	0,0	5 264	4 455	-15,4
Siikalatva	0	0	0	0	0	0,0	5 059	5 137	1,5
Taivalkoski	0	0	0	0	0	0,0	2 122	2 280	7,4
Tyrnävä	0	0	0	4	4	0,0	2 669	2 591	-2,9
Utajärvi	0	0	0	0	0	0,0	1 584	1 633	3,1
Vihanti	0	0	0	10	11	10,0	1 575	1 504	-4,5
Yli-Ii	1			38			1 619		
Ylivieska	1	1	0	65	64	-1,5	3 017	2 990	-0,9
Kainuu	5	5	0,0	673	657	16,0	29 892	28 313	-5,3
Hyrynsalmi	0	0	0	0	0	0,0	1 538	1 411	-8,3
Kajaani	1	1	0	98	100	2,0	10 580	10 149	-4,1
Kuhmo	1	1	0	147	141	-4,1	3 231	2 988	-7,5
Paltamo	1	1	0	84	80	-4,8	2 517	2 482	-1,4
Puolanka	0	0	0	0	0	0,0	1 708	1 578	-7,6
Ristijärvi	0	0	0	0	0	0,0	1 370	1 260	-8,0
Sotkamo	1	1	0	158	158	0,0	2 726	2 737	0,4
Suomussalmi	1	1	0	186	178	-4,3	4 655	4 268	-8,3
Vaala	0	0	0	0	0	0,0	1 567	1 440	-8,1

LIITE 3. AINEISTOHANKINNAT

Maakunta, kunta	Hankinnat yhteensä, kpl		Muutos %	Kirjat		Muutos %	Muu aineisto		Muutos %
	2011	2012	2011-12	2011	2012	2011-12	2011	2012	2011-12
Maakunnat yht.	215 400	193 794	-10,0	181 315	162 924	-10,1	34 085	30 870	-9,4
Pohjois-Pohjanmaa	180 976	164 251	-9,2	151 871	137 747	-9,3	29 105	26 504	-8,9
Alavieska	2 461	1 878	-23,7	1 981	1 484	-25,1	480	394	-17,9
Haapajärvi+ Pyhäjärvi	6 028	5 724	-5,0	5 159	5 137	-0,4	869	587	-32,5
Haapavesi	4 749	3 860	-18,7	4 277	3 450	-19,3	472	410	-13,1
Hailuoto	668	513	-23,2	593	443	-25,3	75	70	-6,7
Haukipudas	8 448			7 865			583		
li	4 796	4 073	-15,1	4 053	3 537	-12,7	743	536	-27,9
Kalajoki	6 753	6 654	-1,5	5 879	5 676	-3,5	874	978	11,9
Kempele	5 388	4 589	-14,8	4 397	3 691	-16,1	991	898	-9,4
Kiiminki	5 187			4 342			845		
Kuusamo	6 259	6 014	-3,9	5 531	5 126	-7,3	728	888	22,0
Kärsämäki	1 871	1 614	-13,7	1 735	1 500	-13,5	136	114	-16,2
Liminka	5 214	6 612	26,8	3 229	3 231	0,1	1 985	3 381	70,3
Lumijoki	1 444	1 486	2,9	1 203	1 269	5,5	241	217	-10,0
Merijärvi	1 359	1 430	5,2	1 166	1 241	6,4	193	189	-2,1
Muhos	3 825	3 577	-6,5	3 369	3 300	-2,0	456	277	-39,3
Nivala	5 543	4 781	-13,7	4 827	4 065	-15,8	716	716	0,0
Oulainen	4 405	3 754	-14,8	3 881	3 327	-14,3	524	427	-18,5
Oulu	57 201	66 878	16,9	46 239	56 038	21,2	10 962	10 840	-1,1
Oulunsalo	4 453			3 659			794		
Pudasjärvi	3 228	2 874	-11,0	2 737	2 393	-12,6	491	481	-2,0
Pyhäjoki	2 132	2 165	1,5	1 831	1 844	0,7	301	321	6,6
Pyhäntä	1 804	1 479	-18,0	1 571	1 195	-23,9	233	284	21,9
Raahe	8 279	7 341	-11,3	6 718	6 371	-5,2	1 561	970	-37,9
Reisjärvi	1 633	1 577	-3,4	1 433	1 381	-3,6	200	196	-2,0
Sievi	2 775	2 207	-20,5	2 277	1 756	-22,9	498	451	-9,4
Siikajoki	3 608	3 396	-5,9	3 224	2 981	-7,5	384	415	8,1
Siikalatva	4 959	4 593	-7,4	4 570	4 297	-6,0	389	296	-23,9
Taivalkoski	2 927	2 581	-11,8	2 559	2 196	-14,2	368	385	4,6
Tyrnävä	3 817	3 575	-6,3	3 177	3 075	-3,2	640	500	-21,9
Utajärvi	1 642	1 620	-1,3	1 286	1 374	6,8	356	246	-30,9
Vihanti	1 655	1 493	-9,8	1 369	1 270	-7,2	286	223	-22,0
Yli-li	908			767			141		
Ylivieska	5 557	5 913	6,4	4 967	5 099	2,7	590	814	38,0
Kainuu	34 424	29 543	-14,2	29 444	25 177	-14,5	4 980	4 366	-12,3
Hyrnsalmi	1 207	1 032	-14,5	1 046	830	-20,7	161	202	25,5
Kajaani	12 284	11 325	-7,8	10 624	9 758	-8,2	1 660	1 567	-5,6
Kuhmo	4 047	3 088	-23,7	3 167	2 413	-23,8	880	675	-23,3
Paltamo	2 171	1 827	-15,8	1 962	1 619	-17,5	209	208	-0,5
Puolanka	1 472	1 170	-20,5	1 287	1 085	-15,7	185	85	-54,1
Ristijärvi	821	706	-14,0	747	634	-15,1	74	72	-2,7
Sotkamo	5 752	4 821	-16,2	5 144	4 219	-18,0	608	602	-1,0
Suomussalmi	3 904	3 142	-19,5	3 357	2 618	-22,0	547	524	-4,2
Vaala	2 766	2 432	-12,1	2 110	2 001	-5,2	656	431	-34,3

LIITE 4. AINEISTOHANKINNAN TUNNUSLUVUT

Maakunta, kunta	Hankinnat yhteensä, kpl/1000 as	Kirja-aineistohankinnat, kpl/1000 as	Lehtihankinnat, kpl/1000 as	Muut hankinnat kpl/1000 as
	2012	2012	2012	2012
Maakunnat yht.	404,4	340,0	19,2	45,2
Pohjois-Pohjanmaa	412,8	346,2	18,3	48,3
Alavieska	682,9	539,6	31,6	111,6
Haapajärvi+ Pyhäjärvi	424,1	380,6	20,0	23,5
Haapavesi	522,8	467,2	24,6	30,9
Hailuoto	511,0	441,2	44,8	24,9
Haukipudas				
Ii	428,8	372,4	17,5	39,0
Kalajoki	527,4	449,9	20,5	57,1
Kempele	283,6	228,1	17,1	38,4
Kiiminki				
Kuusamo	367,3	313,1	20,4	33,8
Kärsämäki	572,5	532,1	24,5	16,0
Liminka	721,5	352,6	10,7	358,2
Lumijoki	729,5	623,0	25,5	81,0
Merijärvi	1192,7	1035,0	91,7	65,9
Muhos	401,5	370,4	19,9	11,2
Nivala	432,6	367,8	26,2	38,5
Oulainen	474,2	420,3	20,3	33,6
Oulu	355,5	297,9	14,1	43,5
Oulunsalo				
Pudasjärvi	330,5	275,2	20,1	35,2
Pyhäjoki	644,2	548,6	26,8	68,7
Pyhäntä	933,7	754,4	29,7	149,6
Raahe	324,9	282,0	18,0	25,0
Reisjärvi	526,4	460,9	24,7	40,7
Sievi	417,6	332,3	18,4	67,0
Siikajoki	602,2	528,6	31,7	41,9
Siikalatva	757,8	709,0	31,7	17,2
Taivalkoski	583,7	496,6	19,7	67,4
Tyrnävä	553,2	475,9	22,3	55,1
Utajärvi	549,0	465,6	28,8	54,6
Vihanti	488,1	415,2	28,1	44,8
Yli-Ii				
Ylivieska	415,6	358,4	22,8	34,4
Kainuu	363,4	309,7	23,8	29,9
Hyrnsalmi	386,2	310,6	49,8	25,8
Kajaani	297,7	256,5	22,2	19,0
Kuhmo	330,8	258,5	15,0	57,3
Paltamo	479,9	425,3	19,2	35,5
Puolanka	390,4	362,0	22,0	6,3
Ristijärvi	474,1	425,8	39,0	9,4
Sotkamo	450,7	394,4	23,0	33,3
Suomussalmi	351,3	292,7	31,9	26,7
Vaala	733,9	603,8	28,4	101,7

LIITE 5. LAINAUS

Maakunta, kunta	Kokonaislainaus (paikallislainat+ saadut kaukolainat)		Muutos % 2011-12	Kokonais-lainaus/asukas	
	2011	2012		2011	2012
Maakunnat yht.	9 758 536	9 430 515	-3,4	20,5	19,7
Pohjois-Pohjanmaa	8 130 113	7 892 948	-2,9	20,6	19,7
Alavieska	74 006	70 643	-4,5	26,7	25,7
Haapajärvi+Pyhäjärvi	253 807	253 789	0,0	18,7	18,8
Haapavesi	158 893	158 209	-0,4	21,4	21,4
Hailuoto	12 471	11 840	-5,1	12,4	11,8
Haukipudas	409 005			21,7	
Ii	209 682	204 811	-2,3	22,3	21,6
Kalajoki	213 015	215 970	1,4	17,0	17,1
Kempele	329 861	333 940	1,2	20,8	20,6
Kiiminki	315 480			24,1	
Kuusamo	338 173	317 254	-6,2	20,5	19,4
Kärsämäki	49 040	48 573	-1,0	17,1	17,2
Liminka	179 419	174 111	-3,0	19,9	19,0
Lumijoki	37 535	36 532	-2,7	18,8	17,9
Merijärvi	32 748	27 788	-15,1	27,2	23,2
Muhos	213 148	208 579	-2,1	24,1	23,4
Nivala	212 809	226 016	6,2	19,3	20,5
Oulainen	150 780	147 055	-2,5	19,1	18,6
Oulu	3 075 682	3 846 314	25,1	21,7	20,4
Oulunsalo	183 921			19,2	
Pudasjärvi	156 364	152 975	-2,2	17,7	17,6
Pyhäjoki	61 357	61 087	-0,4	18,1	18,2
Pyhäntä	32 497	34 765	7,0	19,9	21,9
Raahe	425 639	405 397	-4,8	18,9	17,9
Reisjärvi	62 091	55 170	-11,1	20,9	18,4
Sievi	96 357	106 312	10,3	18,1	20,1
Siikajoki	124 496	115 278	-7,4	21,9	20,4
Siikalatva	86 376	80 069	-7,3	14,0	13,2
Taivalkoski	89 708	91 459	2,0	20,1	20,7
Tyrnävä	121 802	117 170	-3,8	19,0	18,1
Utajärvi	59 439	59 618	0,3	19,8	20,2
Vihanti	52 421	51 261	-2,2	16,9	16,8
Yli-Ii	35 749			16,3	
Ylivieska	276 342	280 963	1,7	19,6	19,7
Kainuu	1 628 423	1 537 567	-5,6	19,8	18,9
Hyrnsalmi	26 881	26 809	-0,3	9,8	10,0
Kajaani	773 812	730 076	-5,7	20,3	19,2
Kuhmo	226 664	208 108	-8,2	23,9	22,3
Paltamo	65 395	64 467	-1,4	16,8	16,9
Puolanka	44 983	39 852	-11,4	14,7	13,3
Ristijärvi	20 390	19 418	-4,8	13,5	13,0
Sotkamo	219 311	218 831	-0,2	20,5	20,5
Suomussalmi	173 794	156 508	-9,9	19,0	17,5
Vaala	77 193	73 498	-4,8	22,9	22,2

LIITE 6. KIRJASTOKÄYNNIT

Maakunta, kunta	Fyysiset käynnit		Muutos %	Fyysiset käynnit/ asukas		Verkkokäynnit		Muutos %	Verkkokäynnit/ asukas	
	2011	2012	2011-12	2011	2012	2011	2012	2011-12	2011	2012
Maakunnat yht.	4 751 620	4 791 127	0,8	10,2	9,9	7 852 667	9 436 264	20,2	16,5	19,7
Pohjois-Pohjanmaa	3 976 448	4 019 766	1,1	10,3	10,1	7 636 012	9 235 330	20,9	19,3	23,2
Alavieska	44 900	47 250	5,2	19,2	17,2	4 762	4 791	0,6	1,7	1,7
Haapajärvi+Pyhäjärvi	135 421	144 686	6,8	10,2	10,7	103 991	104 021	0,0	7,7	7,7
Haapavesi	76 023	73 285	-3,6	10,9	9,9	23 918	24 157	1,0	3,2	3,3
Hailuoto	11 819	9 094	-23,1	14,5	9,1	2 977	1 539	-48,3	3,0	1,5
Haukipudas	173 757			9,4		637 776			33,8	
Ii	91 672	89 965	-1,9	9,8	9,5	318 435	461 081	44,8	33,9	48,5
Kalajoki	105 551	105 354	-0,2	8,5	8,4	17 464	22 302	27,7	1,4	1,8
Kempele	147 207	158 397	7,6	9,0	9,8	541 967	799 572	47,5	34,2	49,4
Kiiminki	131 971			10,2		445 038			34,0	
Kuusamo	116 591	108 266	-7,1	6,8	6,6	32 934	31 458	-4,5	2,0	1,9
Kärsämäki	35 500	35 008	-1,4	12,0	12,4	9 359	9 675	3,4	3,3	3,4
Liminka	89 354	84 000	-6,0	10,0	9,2	306 677	403 566	31,6	33,9	44,0
Lumijoki	20 224	16 531	-18,3	10,5	8,1	66 986	98 876	47,6	33,6	48,5
Merijärvi	22 504	21 824	-3,0	15,2	18,2	2 092	2 041	-2,4	1,7	1,7
Muhos	116 646	124 492	6,7	13,7	14,0	299 555	449 335	50,0	33,8	50,4
Nivala	134 493	142 658	6,1	11,8	12,9	19 284	19 162	-0,6	1,7	1,7
Oulainen	98 077	103 663	5,7	12,0	13,1	14 078	14 134	0,4	1,8	1,8
Oulu	1 435 975	1 870 707	30,3	10,7	9,9	3 727 113	5 854 278	57,1	26,3	31,1
Oulunsalo	81 088			9,3		328 009			34,2	
Pudasjärvi	62 750	59 188	-5,7	7,1	6,8	47 758	37 543	-21,4	5,4	4,3
Pyhäjoki	31 613	29 217	-7,6	9,4	8,7	22 898	20 260	-11,5	6,7	6,0
Pyhäntä	19 311	17 930	-7,2	10,9	11,3	5 200	5 250	1,0	3,2	3,3
Raahe	194 637	202 786	4,2	8,6	9,0	54 611	48 934	-10,4	2,4	2,2
Reisjärvi	44 490	39 484	-11,3	13,4	13,2	3 787	3 529	-6,8	1,3	1,2
Sievi	60 248	60 543	0,5	11,2	11,4	9 164	9 219	0,6	1,7	1,7
Siikajoki	91 336	95 632	4,7	14,4	17,0	189 804	273 717	44,2	33,4	48,5
Siikalatva	70 561	69 402	-1,6	13,5	11,5	6 394	6 522	2,0	1,0	1,1
Taivalkoski	45 149	48 492	7,4	11,4	11,0	40 552	35 898	-11,5	9,1	8,1
Tyrnävä	53 800	52 361	-2,7	8,2	8,1	216 444	313 665	44,9	33,7	48,5
Utajärvi	39 518	38 956	-1,4	13,4	13,2	5 627	7 786	38,4	1,9	2,6
Vihanti	26 418	23 791	-9,9	9,7	7,8	102 730	148 484	44,5	33,2	48,5
Yli-Ii	17 440			10,2		3 976			1,8	
Ylivieska	150 404	146 804	-2,4	10,8	10,3	24 652	24 535	-0,5	1,8	1,7
Kainuu	775 172	771 361	-0,5	9,7	9,5	216 655	200 934	-7,3	2,6	2,5
Hyrnsalmi	13 406	13 233	-1,3	5,8	5,0	8 211	7 264	-11,5	3,0	2,7
Kajaani	337 295	320 660	-4,9	9,3	8,4	101 316	91 185	-10,0	2,7	2,4
Kuhmo	98 101	105 854	7,9	10,0	11,3	27 227	24 957	-8,3	2,9	2,7
Paltamo	34 893	33 779	-3,2	10,0	8,9	11 086	10 162	-8,3	2,9	2,7
Puolanka	26 965	30 098	11,6	9,0	10,0	9 038	8 900	-1,5	3,0	3,0
Ristijärvi	15 798	14 540	-8,0	10,7	9,8	4 303	3 944	-8,3	2,8	2,6
Sotkamo	100 315	102 074	1,8	9,4	9,5	24 442	25 520	4,4	2,3	2,4
Suomussalmi	81 634	86 603	6,1	8,3	9,7	26 701	24 699	-7,5	2,9	2,8
Vaala	66 765	64 520	-3,4	20,7	19,5	4 331	4 303	-0,6	1,3	1,3

LIITE 7. NÄYTTELYT JA TAPAHTUMAT

Maakunta, kunta	Näyttelyt	Tapahtumat	Käyttäjä- koulutukset	Tapahtumien osallistuja- määrä/1000 as.	Käyttäjäkoul. osallistuja- määrä/1000 as.
	2012	2012	2012	2012	2012
Maakunnat yht.	411	1749	2028	102,0	77,7
P-Pohjanmaa	302	1456	1747	106,9	80,1
Alaveska	21	27	31	397,1	33,5
Haapajärvi+ Pyhäjärvi	21	42	12	158,9	18,7
Haapavesi	10	12	21	73,1	57,8
Hailuoto	3	22	0	1384,5	0,0
Haukipudas					
li	14	29	18	98,0	28,8
Kalajoki	12	49	35	131,1	60,6
Kempele	12	50	90	69,8	122,4
Kiiminki					
Kuusamo	3	44	27	72,4	35,1
Kärsämäki	7	41	4	306,8	31,9
Liminka	8	13	19	82,5	53,4
Lumijoki	12	22	2	201,3	9,8
Merijärvi	7	16	7	305,3	92,6
Muhos	3	65	66	152,3	122,1
Nivala	4	177	48	300,3	59,7
Oulainen	6	104	30	157,7	55,3
Oulu	53	236	1039	58,6	101,9
Oulunsalo					
Pudasjärvi	6	26	18	88,9	36,9
Pyhäjoki	2	38	32	282,7	194,6
Pyhäntä	9	36	12	284,1	87,8
Raahe	6	77	45	87,5	51,5
Reisjärvi	2	9	6	79,8	31,4
Sievi	15	29	13	535,1	4,9
Siikajoki	13	8	20	46,3	68,5
Siikalatva	13	57	9	176,2	26,6
Taivalkoski	0	80	28	260,1	124,8
Tyrnävä	11	28	15	92,9	34,0
Utajärvi	15	30	33	365,0	179,9
Vihanti	0	0	2	0,0	13,1
Yli- li					
Ylivieska	14	89	65	121,4	81,7
Kainuu	109	293	281	78,4	3,5
Hyrnsalmi	4	4	5	47,2	29,6
Kajaani	30	90	167	37,6	95,7
Kuhmo	10	13	21	80,4	35,9
Paltamo	7	34	12	367,7	78,8
Puolanka	3	7	11	120,1	58,4
Ristijärvi	10	8	8	268,6	47,7
Sotkamo	3	12	19	37,5	27,3
Suomussalmi	20	122	29	145,3	48,0
Vaala	22	3	9	62,8	14,8

LIITE 8. KIRJASTOHENKILÖSTÖ

Maakunta, kunta	Kirjaston palkkaamat henkilötyövuodet yhteensä		Muutos 2011-12	Kirjaston palkkaamat htv:t/1000 as		Kirjasto- amatillista henkilöstöä (%)		Kork. koul. kirjasto- amatillista henkilöstöä (%)	
	2011	2012		2011	2012	2011	2012	2011	2012
Maakunnat yht.	374,9	381,0	6,1	0,79	0,79	93,2	90,9	42,7	40,0
Pohjois-Pohjanmaa	301,8	306,5	4,6	0,76	0,77	95,2	93,1	47,0	43,3
Alavieska	2,3	2,6	0,2	0,84	0,93	100,0	100,0	42,7	30,4
Haapajärvi+Pyhäjärvi	11,3	11,3	0,0	0,83	0,84	100,0	100,0	26,5	28,8
Haapavesi	5,1	5,9	0,8	0,68	0,80	73,7	52,5	39,6	32,3
Hailuoto	0,6	0,8	0,2	0,62	0,80	100,0	100,0	161,3	100,0
Haukipudas	11,5			0,61		100,0		60,9	
Ii	8,3	8,3	0,0	0,88	0,87	100,0	100,0	48,5	60,6
Kalajoki	10,1	10,4	0,3	0,80	0,82	100,0	100,0	39,7	37,4
Kempele	9,5	9,7	0,1	0,60	0,60	100,0	100,0	73,5	68,9
Kiiminki	9,0			0,69		88,9		77,8	
Kuusamo	13,5	13,3	-0,2	0,82	0,81	92,6	92,5	37,0	37,5
Kärsämäki	2,3	2,3	0,0	0,78	0,80	97,8	97,8	0,0	8,9
Liminka	5,0	5,5	0,5	0,55	0,60	90,0	100,0	80,0	72,7
Lumijoki	2,1	2,1	0,0	1,03	1,01	100,0	100,0	97,1	100,0
Merijärvi	1,6	1,6	0,0	1,33	1,33	100,0	100,0	0,0	0,0
Muhos	7,0	7,1	0,1	0,79	0,80	88,1	96,3	43,0	60,4
Nivala	7,0	7,0	0,0	0,63	0,63	100,0	100,0	42,9	42,9
Oulainen	5,9	6,0	0,1	0,75	0,76	100,0	100,0	50,8	50,0
Oulu	112,0	143,0	31,0	0,79	0,76	97,3	93,0	52,7	46,9
Oulunsalo	6,5			0,68		76,9		76,9	
Pudasjärvi	6,3	6,0	-0,3	0,72	0,69	94,9	99,7	31,6	33,2
Pyhäjoki	3,1	2,9	-0,3	0,93	0,85	100,0	96,5	63,7	61,4
Pyhäntä	1,8	1,8	0,0	1,10	1,14	100,0	100,0	0,0	5,6
Raahe	16,8	16,9	0,1	0,74	0,75	94,0	94,1	29,8	29,6
Reisjärvi	2,9	2,6	-0,3	0,98	0,87	100,0	100,0	34,2	23,1
Sievi	4,2	4,2	0,0	0,78	0,79	100,0	100,0	0,0	7,9
Siikajoki	5,9	5,8	-0,1	1,05	1,03	100,0	100,0	16,8	17,2
Siikalatva	5,9	5,9	0,0	0,95	0,97	100,0	100,0	34,1	34,1
Taivalkoski	3,3	3,0	-0,3	0,74	0,69	90,9	80,9	30,3	15,1
Tyrnävä	3,8	3,9	0,1	0,59	0,60	100,0	100,0	78,9	74,4
Utajärvi	3,5	3,5	0,0	1,17	1,19	57,1	57,1	28,6	28,6
Vihanti	3,3	4,9	1,7	1,05	1,61	87,4	57,8	0,0	3,5
Yli-Ii	1,5			0,69		100,0		0,0	
Ylivieska	9,1	8,4	-0,7	0,65	0,59	80,3	79,8	44,0	55,0
Kainuu	73,1	74,5	1,4	0,89	0,90	84,8	81,6	24,6	26,2
Hyrynsalmi	2,0	2,0	0,0	0,73	0,75	100,0	87,5	0,0	0,0
Kajaani	33,3	33,4	0,1	0,87	0,88	79,0	80,2	21,0	25,4
Kuhmo	8,0	8,0	0,0	0,84	0,86	100,0	100,0	25,0	25,0
Paltamo	4,0	4,0	0,0	1,03	1,05	75,0	75,0	25,0	25,0
Puolanka	2,2	3,0	0,8	0,72	1,00	100,0	66,7	0,0	33,3
Ristijärvi	1,5	1,6	0,1	0,99	1,07	66,7	62,5	0,0	0,0
Sotkamo	9,5	10,4	1,0	0,88	0,97	89,4	74,4	42,3	38,4
Suomussalmi	8,6	8,6	0,0	0,94	0,96	93,0	93,0	23,3	23,3
Vaala	4,0	3,5	-0,5	1,19	1,06	75,0	71,4	25,0	28,6

LIITE 9. TALOUS

Maakunta, kunta	Toimintakulut €		Muutos %	Kirjastoaineisto-kulut €		Muutos %	Toiminta-kulut €/as	
	2011	2012		2011-12	2011		2012	2011-12
Maakunnat yht.	26 972 951	27 258 546	1,1	4 238 754	3 904 505	-7,9	56,6	56,9
Pohjois-Pohjanmaa	21 828 543	21 948 005	0,5	3 486 844	3 198 220	-8,3	55,3	55,2
Alavieska	197 925	199 105	0,6	44 692	41 163	-7,9	71,5	72,4
Haapajärvi+ Pyhäjärvi	724 905	698 154	-3,7	135 245	127 424	-5,8	53,4	51,7
Haapavesi	398 565	438 600	10,0	81 426	72 286	-11,2	53,7	59,4
Hailuoto	78 520	85 448	8,8	17 720	12 811	-27,7	78,2	85,1
Haukipudas	725 183			143 145			38,4	
Ii	583 340	588 382	0,9	88 634	80 293	-9,4	62,2	61,9
Kalajoki	683 804	702 221	2,7	121 678	125 042	2,8	54,4	55,7
Kempele	654 562	660 135	0,9	97 791	97 591	-0,2	41,3	40,8
Kiiminki	643 088			88 793			49,1	
Kuusamo	943 300	949 749	0,7	118 952	119 885	0,8	57,2	58,0
Kärsämäki	155 651	167 533	7,6	36 414	35 389	-2,8	54,2	59,4
Liminka	333 239	306 748	-7,9	68 400	70 837	3,6	36,9	33,5
Lumijoki	168 030	170 334	1,4	28 323	26 969	-4,8	84,3	83,6
Merijärvi	112 670	116 538	3,4	21 542	22 087	2,5	93,7	97,2
Muhos	461 214	518 283	12,4	74 065	82 332	11,2	52,1	58,2
Nivala	469 806	501 495	6,7	93 644	91 287	-2,5	42,6	45,4
Oulainen	386 735	428 052	10,7	79 340	73 079	-7,9	49,0	54,1
Oulu	8 274 790	10 243 034	23,8	1 136 491	1 230 997	8,3	58,4	54,5
Oulunsalo	615 323			88 969			64,1	
Pudasjärvi	478 128	490 020	2,5	79 811	84 560	6,0	54,2	56,4
Pyhäjoki	243 136	237 768	-2,2	38 670	40 419	4,5	71,7	70,7
Pyhäntä	156 330	161 906	3,6	31 754	27 919	-12,1	95,7	102,2
Raahe	1 135 055	1 168 510	2,9	163 215	153 413	-6,0	50,3	51,7
Reisjärvi	177 900	180 142	1,3	36 468	35 613	-2,3	59,8	60,1
Sievi	282 968	288 682	2,0	48 991	44 861	-8,4	53,3	54,6
Siikajoki	457 664	446 258	-2,5	81 422	78 666	-3,4	80,5	79,1
Siikalatva	483 955	475 972	-1,6	92 343	91 216	-1,2	78,3	78,5
Taivalkoski	253 268	243 493	-3,9	56 973	60 124	5,5	56,8	55,1
Tyrnävä	370 477	350 440	-5,4	90 553	78 884	-12,9	57,7	54,2
Utajärvi	185 006	205 236	10,9	36 513	38 827	6,3	61,7	69,5
Vihanti	240 517	286 858	19,3	37 554	33 389	-11,1	77,7	93,8
Yli-Ii	122 000			19 596			55,7	
Ylivieska	631 489	638 909	1,2	107 718	120 858	12,2	44,9	44,9
Kainuu	5 144 408	5 310 541	3,2	751 910	706 285	-6,1	62,7	65,3
Hyrnsalmi	177 564	182 356	2,7	28 480	24 891	-12,6	64,9	68,2
Kajaani	2 265 920	2 375 010	4,8	283 642	280 077	-1,3	59,4	62,4
Kuhmo	644 757	633 023	-1,8	108 544	86 876	-20,0	67,9	67,8
Paltamo	289 761	285 745	-1,4	41 235	38 091	-7,6	74,6	75,1
Puolanka	183 674	198 506	8,1	29 500	32 969	11,8	60,0	66,2
Ristijärvi	101 629	118 453	16,6	18 140	17 230	-5,0	67,2	79,6
Sotkamo	646 252	673 521	4,2	104 537	97 868	-6,4	60,4	63,0
Suomussalmi	578 955	593 790	2,6	87 232	79 142	-9,3	63,2	66,4
Vaala	255 896	250 137	-2,3	50 600	49 141	-2,9	75,9	75,5

NÄKYMIÄ | KESÄKUU | 2013

KAINUUN JA POHJOIS-POHJANMAAN YLEISET KIRJASTOT VUONNA 2012
Merja Kummala-Mustonen (toim.)

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Taitto: Tapio Taskinen | Kuvat ja taulukot: Tapio Taskinen

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus